

Bruxelles, 1. ožujka 2024.
(OR. en)

6987/24

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0076(COD)**

**CODEC 602
ENER 95
ENV 221
CLIMA 87
COMPET 224
CONSOM 80
FISC 43
PE 33**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 1277/2011 i Uredbe (EU) 2019/942 radi poboljšanja zaštite Unije od manipulacije tržištem na veleprodajnom tržištu energije – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 26. do 29. veljače 2024.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije u cilju postizanja dogovora o ovom predmetu u prvom čitanju.

U tom je kontekstu predsjednik Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) Cristian-Silviu BUŞOI (EPP, RO) u ime odbora ITRE predstavio kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog uredbe, za koji je Maria da Graça CARVALHO (EPP, PT) pripremila nacrt izvješća. O tom je amandmanu postignut dogovor tijekom navedenih neformalnih kontakata. Nisu podneseni drugi amandmani.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj sjednici 29. veljače 2024. glasovanjem je usvojen kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog uredbe. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju, koje je sadržano u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta iz zakonodavne rezolucije označena je kako bi se obilježile izmjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2024)0116

Poboljšanje zaštite Unije od manipulacije tržištem na veleprodajnom tržištu energije

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 29. veljače 2024. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredbi (EU) br. 1227/2011 i (EU) 2019/942 radi poboljšanja zaštite Unije od manipulacije tržištem na veleprodajnom tržištu energije (COM(2023)0147 – C9-0050/2023 – 2023/0076(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2023)0147),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 194. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0050/2023),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 14. lipnja 2023.¹,
- nakon savjetovanja s Odborom regija,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 20. prosinca 2023. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku,
- uzimajući u obzir pismo Odbora za proračune,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A9-0261/2023),

¹ SL C 293, 18.8.2023., str. 138.

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 29. veljače 2024. radi donošenja Uredbe (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredbi (EU) br. 1227/2011 i (EU) 2019/942 u pogledu poboljšanja zaštite Unije od manipulacije tržištem na veleprodajnom tržištu energije

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora

⁴,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁵,

⁴ *SL C 293, 18.8.2023., str. 138.*

⁵ *Stajalište Europskog parlamenta od 29. veljače 2024.*

budući da:

- (1) Za otvoreno i pošteno tržišno natjecanje na unutarnjim tržištima električne energije i plina te za osiguravanje jednakih uvjeta za sudionike na tržištu potrebne su cjelovitost i transparentnost veleprodajnih tržišta energije. Uredbom (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ uspostavlja se sveobuhvatan okvir za postizanje tog cilja. U svrhu jačanja povjerenja javnosti u funkcionalna veleprodajna tržišta energije i djelotvorne zaštite Unije od **zloporabe** tržišta, Uredbu (EU) br. 1227/2011 trebalo bi izmijeniti kako bi se **osigurala** dodatna transparentnost i **povećali** kapaciteti za praćenje, **čime bi se doprinijelo stabilizaciji cijena energije i zaštiti potrošača**, te osigurala djelotvornija istraga i provedba slučajeva moguće prekogranične zloporabe tržišta, kojima se odgovara na nedostatke utvrđene u postojećem okviru.

⁶ Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 326, 8.12.2011., str. 1.).

- (2) Financijski instrumenti kojima se trguje na veleprodajnim tržištima energije, uključujući izvedenice energije, sve su važniji. Zbog sve uže međusobne povezanosti financijskih tržišta i veleprodajnih tržišta energije, Uredbu (EU) br. 1227/2011 trebalo bi bolje uskladiti sa zakonodavstvom Unije o financijskim tržištima kao što je Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁷, među ostalim u pogledu definicija manipulacije tržištem i povlaštenih informacija. **Stoga** bi definiciju manipulacije tržištem iz Uredbe (EU) br. 1227/2011 trebalo ■ izmijeniti kako bi **se uskladila s** člankom 12. Uredbe (EU) br. 596/2014. U tu bi svrhu definiciju manipulacije tržištem iz Uredbe (EU) br. 1227/2011 trebalo izmijeniti tako da obuhvaća stupanje u bilo kakvu transakciju ili izdavanje, izmjenu ili povlačenje bilo kakvog naloga za trgovanje, ali i poduzimanje bilo kakvog drugog postupka koji se odnose na veleprodajne energetske proizvode, kojima se daju ili vjerojatno daju lažni ili obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda, kojima se aktivnošću jedne osobe ili više osoba koje surađuju drži ili vjerojatno drži cijena jednog ili više veleprodajnih energetske proizvoda na umjetnoj razini, ili kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili bilo koji drugi oblik obmane ili prijevare kojima se daju ili vjerojatno daju lažni ili obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda. ***U tom pogledu, u cilju usklađivanja s Uredbom (EU) br. 596/2014, pojam bilo kakvog drugog postupka koji se odnosi na veleprodajne energetske proizvode trebao bi uključivati, ali ne i biti ograničen na radnje kao što su „bombardiranje kotacijama” (engl. quote stuffing), „stvaranje umjetnog dojma o aktivnosti ili kretanju cijene” (engl. painting the tape) ili „zapaljenje” (engl. momentum ignition).***

⁷ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

- (3) Trebalo bi izmijeniti i definiciju povlaštenih informacija kako bi se **uskladila s** Uredbom (EU) br. 596/2014. Osobito, kada se povlaštene informacije odnose na proces koji se odvija u fazama, svaka faza, kao i cjelokupan proces, mogli bi predstavljati povlaštene informacije. Međukorak u dugotrajnom procesu mogao bi sam po sebi predstavljati skup posebnih okolnosti ili posebni događaj koji postoje ili za koje, na temelju sveukupne procjene čimbenika koji su prisutni u određenom trenutku, postoje realni izgledi da će postojati ili da će se dogoditi. Međutim, to se ne bi trebala tumačiti na način da se treba uzeti u obzir razmjer učinka tog skupa okolnosti ili događaja na cijene dotičnih **veleprodajnih energetske proizvoda**. Međukorak u dugotrajnom procesu trebalo bi smatrati povlaštenom informacijom ako on sam po sebi zadovoljava kriterije za povlaštene informacije utvrđene u ovoj Uredbi.
- (4) Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje uredbe (EU) br. 648/2012⁸, (EU) br. 596/2014 i (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ te Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰, kao ni primjena prava **Unije** o tržišnom natjecanju na prakse obuhvaćene ovom Uredbom.
- (5) Dijeljenje informacija između nacionalnih regulatornih tijela i nadležnih financijskih tijela država članica središnji je aspekt suradnje u pogledu mogućih kršenja ove Uredbe u vezi s veleprodajnim tržištima energije i financijskim tržištima te otkrivanja tih kršenja. S obzirom na razmjenu informacija između nadležnih tijela na temelju Uredbe (EU) br. 596/2014 na nacionalnoj razini, nacionalna regulatorna tijela trebala bi dijeliti relevantne informacije koje prime s nadležnim financijskim tijelima država članica i nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje.

⁸ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjim drugim ugovornim stranama i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

⁹ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

¹⁰ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

- (6) Ako informacije koje se dijele s Europskom agencijom za suradnju energetske regulatora („Agencija”) nisu, ili više nisu, osjetljive s poslovnog ili sigurnosnog stajališta, Agencija bi trebala moći te informacije staviti na raspolaganje sudionicima na tržištu i široj javnosti ***na pristupačan način***, kako bi doprinijela unapređenju znanja o veleprodajnim tržištima energije. To bi trebalo uključivati mogućnost da ***Agencija*** objavljuje ***objedinjene*** informacije o organiziranim mjestima trgovanja (OMT-ovi) i platformama za povlaštene informacije (PPI-ovi) te putem registriranih mehanizama izvješćivanja (RMI-ovi) ***u skladu*** s primjenjivim ***pravom*** o zaštiti podataka, u cilju povećanja transparentnosti veleprodajnih tržišta energije i pod uvjetom da se time ne narušava tržišno natjecanje na tim tržištima energije.
- (7) ***Ako informacije koje se dijele s Agencijom nisu, ili više nisu, osjetljive s poslovnog stajališta, Agencija bi trebala moći svoju bazu poslovno neosjetljivih podataka o trgovanju staviti na raspolaganje u znanstvene svrhe, podložno zahtjevima u pogledu povjerljivosti, kako bi doprinijela unapređenju znanja o veleprodajnim tržištima energije. Time se želi pomoći izgraditi povjerenje u veleprodajna tržišta energije i potaknuti povećanje razine znanja o njihovom funkcioniranju. Agencija bi trebala utvrditi i staviti na raspolaganje javnosti pravila o tome kako na pošten i transparentan način namjerava staviti na raspolaganje informacije u znanstvene svrhe i u svrhu transparentnosti.***

- (8) *Kako bi se dodatno povećala transparentnost tržišta na Unjinim veleprodajnim tržištima energije i doprinijelo zajedničkoj strategiji Unije za podatke o energiji, Agencija bi trebala uspostaviti i održavati digitalni referentni centar koji sadržava informacije o Unije veleprodajnim tržištima energije (referentni centar). Agencija bi trebala objaviti, na način prilagođen korisnicima, dijelove informacija koje prikuplja u skladu s ovom Uredbom, uključujući informacije o trgovanju izvanburzovnim veleprodajnim ugovorima o energiji, ugovorima o kupnji električne energije (engl. power purchase agreements) i ugovorima za kompenzaciju razlike (engl. contracts for difference). Svi podaci objavljeni putem referentnog centra trebali bi podlijegati ovoj Uredbi i primjenjivom pravu o zaštiti podataka.*
- (9) OMT-ovi na kojima se obavljaju aktivnosti povezane s trgovanjem veleprodajnim energetske proizvodima koji su financijski instrumenti kako su definirani u članku 4. stavku 1. točki 15. Direktive 2014/65/EU **trebali bi** biti propisno ovlašteni na temelju zahtjeva te direktive.
- (10) Upotreba tehnologije za trgovanje u proteklom se desetljeću znatno razvila i ta se tehnologija sve više upotrebljava na veleprodajnim tržištima energije. Mnogi sudionici na tržištu upotrebljavaju algoritamsko trgovanje i **visokofrekventne** algoritamske tehnike s minimalnom ljudskom intervencijom ili bez nje. Na rizike koji proizlaze iz tih praksi trebalo bi odgovoriti Uredbom (EU) br. 1227/2011.

- (11) Poštovanje obveza izvješćivanja na temelju Uredbe (EU) br. 1227/2011 i kvaliteta podataka koje Agencija prima iznimno su važni za osiguravanje djelotvornog praćenja i otkrivanja mogućih kršenja kako bi se postigao cilj te uredbe. Nedosljednosti u kvaliteti, formatiranju, pouzdanosti i trošku podataka o trgovanju **negativno** utječu na transparentnost, zaštitu potrošača i učinkovitost tržišta. Ključno je da su informacije koje Agencija prima točne i potpune kako bi ona mogla djelotvorno obavljati svoje zadaće i funkcije.
- (12) Kako bi Agencija što bolje pratila veleprodajna tržišta energije i kako bi prikupljanje podataka bilo potpunije, potrebno je poboljšati postojeći sustav izvješćivanja. Trebalo bi proširiti opseg podataka koji se prikupljaju kako bi se otklonili nedostaci u prikupljanju podataka te bi podaci trebali uključivati povezana tržišta, nova tržišta uravnoteženja, ugovore za tržišta uravnoteženja, **dodijeljene prijenosne kapacitete** i proizvode s mogućnošću isporuke u Uniji. Od OMT-ova trebalo bi se zahtijevati da **Agenciji stavljaju na raspolaganje podatke koji se odnose na** knjigu naloga **ili da, na zahtjev, Agenciji bez odgode omoguće pristup knjizi naloga**. Voditelji knjiga naloga također bi trebali biti određeni kao osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju transakcije i podliježu obvezi praćenja i prijavljivanja sumnji o kršenju ove Uredbe.

- (13) *Obveze izvješćivanja koje imaju sudionici na tržištu trebale bi se svesti na najmanju razinu tako da se tražene informacije ili njihovi dijelovi, ako je to moguće, prikupljaju iz postojećih izvora. Sudionici na tržištu ne mogu jednostavno bilježiti podatke o trgovanju na OMT-ovima ni izvješćivati o njima. Stoga bi podatke o trgovanju na OMT-ovima Agenciji na raspolaganje trebali staviti relevantni OMT-ovi ili treće strane koje djeluju u njihovo ime.*
- (14) *Svaka obrada osobnih podataka koja se provodi u okviru ove Uredbe, kao što su razmjena ili prijenos osobnih podataka među relevantnim nacionalnim tijelima i izvješćivanje od strane nacionalnih regulatornih tijela, trebala bi se obavljati u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, a svaka razmjena ili prijenos informacija od strane Agencije trebala bi se obavljati u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹².*

¹¹ *Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).*

¹² *Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).*

- (15) PPI-ovi bi trebali imati važnu ulogu u djelotvornom **razotkrivanju** povlaštenih informacija. Razotkrivanje povlaštenih informacija na posebnim PPI-ovima trebalo bi biti obvezno kako bi informacije bile lako dostupne i kako bi se povećala transparentnost. ***Sudionici na tržištu mogu, samo uz te platforme, nastaviti upotrebljavati druge kanale za razotkrivanje povlaštenih informacija, uključujući internetske stranice sudionika na tržištu.*** Kako bi se osiguralo povjerenje u PPI-ove, oni bi trebali biti odobreni na temelju ove Uredbe. ***PPI-ovi, uključujući one koje je registrirala Agencija na temelju članka 11. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1348/2014¹³, trebali bi biti u skladu sa zahtjevima za odobrenje i s pravom o zaštiti podataka. Agencija bi trebala imati ovlast oduzeti takvo odobrenje u određenim slučajevima, poštujući pritom postupovne zaštitne mjere iz članka 14. stavaka 6., 7. i 8. Uredbe (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴. Oduzimanje odobrenja ne bi trebalo spriječiti subjekt da Agenciji podnese zahtjev za novo odobrenje za rad kao PPI. PPI-ovima koje je Agencija registrirala na temelju Provedbene uredbe (EU) br. 1348/2014 i koji su uvršteni na Agencijin popis PPI-ova trebalo bi biti dopušteno nastaviti s radom dok Agencija ne donese odluku o odobrenju na temelju ove Uredbe. PPI-ovi bi trebali imati uspostavljene mehanizme kojima se omogućuje brza i djelotvorna provjera izvješća o povlaštenim informacijama. U razvoj takvih mehanizama PPI-ovi mogu uključiti sudionike na tržištu.***

¹³ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1348/2014 od 17. prosinca 2014. o izvješćivanju o podacima i provedbi članka 8. stavaka 2. i 6. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 363, 18.12.2014., str. 121.).

¹⁴ Uredba (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora (SL L 158, 14.6.2019., str. 22.).

- (16) Kako bi izvješćivanje Agencije o podacima bilo jednostavnije i djelotvornije, informacije bi se trebale pružati putem RMI-ova, čiji bi rad trebala odobriti Agencija na temelju ove Uredbe, . ***RMI-ovi, uključujući one koje je registrirala Agencija na temelju članka 11. Provedbene uredbe (EU) br. 1348/2014, trebali bi biti u skladu sa zahtjevima za odobrenje i s pravom o zaštiti podataka. Agencija bi trebala voditi registar RMI-ova koje je odobrila. Agencija bi trebala imati ovlast oduzeti takvo odobrenje u određenim slučajevima, poštujući pritom postupovne zaštitne mjere iz članka 14. stavaka 6., 7. i 8. Uredbe (EU) 2019/942. Oduzimanje odobrenja ne bi trebalo spriječiti subjekt da Agenciji podnese zahtjev za novo odobrenje za rad kao RMI. RMI-ovima koje je Agencija registrirala na temelju Provedbene uredbe (EU) br. 1348/2014 i koji su uvršteni na Agencijin popis RMI-ova trebalo bi biti dopušteno nastaviti s radom dok Agencija ne donese odluku o odobrenju na temelju ove Uredbe. RMI-ovi bi trebali imati uspostavljene mehanizme kojima se omogućuje djelotvorna provjera izvješća o transakcijama. U razvoj takvih mehanizama RMI-ovi mogu uključiti sudionike na tržištu.***
- (17) Kako bi se olakšao nadzor radi otkrivanja potencijalnog trgovanja na temelju povlaštenih informacija ■ , prikupljanje povlaštenih informacija treba biti usklađeno s trenutačnim postupcima prijavljivanja podataka o trgovanju.

- (18) Osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije trebale bi biti obvezne prijaviti sumnjive transakcije kojima se krši Uredba (EU) br. 1227/2011 u pogledu trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipulacije tržištem te bi, kako bi se povećala mogućnost provedbe takvih kršenja, također trebale biti obvezne prijaviti sumnjive naloge i moguća kršenja obveze objavljivanja povlaštenih informacija. Pružatelji izravnog elektroničkog pristupa i pružatelji ■ knjiga naloga smatraju se osobama koje u okviru svojeg posla dogovaraju transakcije.
- (19) Uredbom Komisije (EU) 2015/1222¹⁵ predviđa se mogućnost sudjelovanja trećih zemalja u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i jedinstvenom unutardnevnom povezivanju u Uniji u sektoru električne energije. Budući da operatori povezivanja tržišta upotrebljavaju poseban algoritam za optimalno uparivanje ponuda za kupnju i ponuda za prodaju, to može dovesti do toga da se nalozi za trgovanje predaju u trećoj zemlji koja sudjeluje u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i jedinstvenom unutardnevnom povezivanju u Uniji, ali da iz toga proizađe ugovor za opskrbu električnom energijom s isporukom u Uniji. Predaja takvih naloga za trgovanje u trećim zemljama koje sudjeluju u jedinstvenom povezivanju dan unaprijed i jedinstvenom unutardnevnom povezivanju u Uniji, a koja bi moglo rezultirati isporukom u Uniji trebala bi biti obuhvaćena definicijom veleprodajnih energetske proizvoda na temelju ove Uredbe.

¹⁵ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (SL L 197, 25.7.2015., str. 24.).

- (20) Kako bi se dobila točna, objektivna i pouzdana procjena cijene za isporuke ukapljenog prirodnog plina (UPP) u Uniju, Agencija bi trebala prikupljati sve podatke o tržištu UPP-a koji su potrebni za utvrđivanje dnevne procjene cijene UPP-a **i referentne vrijednosti za UPP**. Procjena cijene UPP-a **i referentna vrijednost za UPP** trebale bi se temeljiti na svim transakcijama koje se odnose na isporuke UPP-a u Uniju. **Agenciju** bi trebalo ovlastiti za prikupljanje relevantnih podataka o tržištu od svih sudionika aktivnih u isporukama UPP-a u Uniju, a oni bi trebali izvijestiti **Agenciju** o svim svojim podacima o tržištu UPP-a onoliko blizu stvarnom vremenu koliko je to tehnološki moguće nakon zaključenja transakcije ili nakon objave ponude za kupnju ili ponude za prodaju radi sklapanja transakcije. **Agencijina** procjena cijene UPP-a trebala bi obuhvaćati najpotpuniji skup podataka, uključujući transakcijske cijene te ■ ponude za kupnju i ponude za prodaju za isporuke UPP-a u Uniju. Svakodnevnom objavom te objektivne procjene cijene UPP-a i raspona (engl. *spread*) utvrđenog u usporedbi s drugim referentnim cijenama na tržištu u obliku referentne vrijednosti za UPP stvara se mogućnost da je sudionici na tržištu dobrovoljno prihvate kao referentnu cijenu u svojim ugovorima i transakcijama. Nakon što se uspostave, procjena cijene UPP-a i referentna vrijednost za UPP mogle bi postati referentnom stopom za ugovore o izvedenicama koji se upotrebljavaju za zaštitu cijene UPP-a ili razlike u cijeni između cijene UPP-a i drugih cijena plina.

- (21) Delegiranje zadaća i odgovornosti može biti djelotvoran instrument za smanjenje udvostručavanja zadaća i poticanje suradnje te ***ima za cilj*** smanjenje opterećenja sudionika na tržištu. Stoga bi za takvo delegiranje trebalo predvidjeti jasnu pravnu osnovu. Nacionalna regulatorna tijela trebala bi moći delegirati zadaće i odgovornosti drugom nacionalnom regulatornom tijelu ***ili Agenciji, uz njihovu prethodnu suglasnost.*** ***Nacionalna regulatorna tijela trebala bi moći uvesti*** posebne uvjete i ***ograničiti*** opseg delegiranja na ono što je potrebno za djelotvoran nadzor prekograničnih sudionika ili skupina na tržištu ■ . Delegiranje bi se trebalo temeljiti na načelu dodjele nadležnosti tijelu koje je u najboljem položaju za poduzimanje mjera u vezi s tim predmetom.
- (22) ***Pravilima o obavljanju dužnosti nacionalnih regulatornih tijela i Agencije trebalo bi se osigurati da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavaju sukobi interesa.***

- (23) Potreban je jedinstven i snažniji okvir za sprečavanje manipulacije tržištem i drugih kršenja Uredbe (EU) br. 1227/2011 u državama članicama. ***Kako bi se osigurala dosljedna primjena upravnih novčanih kazni u državama članicama za kršenja Uredbe (EU) br. 1227/2011, tu bi uredbu trebalo izmijeniti kako bi se predvidio popis upravnih novčanih kazni i drugih upravnih mjera koje bi trebale biti na raspolaganju nacionalnim regulatornim tijelima, kao i popis kriterija za određivanje razine tih upravnih novčanih kazni. Osobito bi iznos upravnih novčanih kazni koje se mogu izreći u određenom slučaju trebao moći dosegnuti najvišu razinu predviđenu ovom Uredbom. Međutim, ovom se Uredbom ne ograničava mogućnost država članica da predvide niže upravne novčane kazne na pojedinačnoj osnovi. Sankcije za kršenja Uredbe (EU) br. 1227/2011 trebale bi biti proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće te bi trebale odražavati vrstu kršenja, uzimajući u obzir načelo *ne bis in idem*. Pri donošenju i objavljivanju upravnih novčanih kazni trebalo bi poštovati temeljna prava kako su utvrđena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Upravne novčane kazne i druge upravne mjere komplementarni su dijelovi djelotvornog sustava provedbe. Za usklađeni nadzor veleprodajnih tržišta energije potreban je dosljedan pristup nacionalnih regulatornih tijela. Nacionalnim regulatornim tijelima potrebno je osigurati odgovarajuća sredstva za ispunjavanje njihovih zadaća.***

- (24) *Ako je sudionik na tržištu koji nema boravište ili poslovni nastan u Uniji aktivan u Uniji, trebao bi imenovati predstavnika u Uniji. Sudionik na tržištu trebao bi pisanim ovlaštenjem izričito imenovati predstavnika kako bi bio ovlašten da djeluje u njegovo ime. Nacionalna regulatorna tijela ili Agencija trebali bi se moći obratiti predstavniku u pogledu obveza utvrđenih u ovoj Uredbi.*
- (25) Dosad su nadzor i provedba aktivnosti na temelju Uredbe (EU) br. 1227/2011 bili u nadležnosti država članica. Zloupotreba tržišta sve je češće prekogranične prirode i često utječe na nekoliko država članica. Provedbene mjere protiv slučajeva prekograničnih zloupotreba tržišta mogu dovesti do problema u pogledu nadležnosti kad je riječ o utvrđivanju nacionalnog regulatornog tijela koje bi bilo u najboljem položaju za provođenje dotične istrage.
- (26) Slučajevi zloupotrebe tržišta koji uključuju više prekograničnih elemenata i sudionike na tržištu s poslovnim nastanom u trećim zemljama isto su tako posebno zahtjevni sa stajališta provedbe. Trenutačni nadzorni okvir nije prikladan za željenu razinu integracije tržišta. Potrebno je odgovoriti na problem nepostojanja mehanizma kojim bi se osigurale najbolje moguće nadzorne odluke u prekograničnim slučajevima, u situaciji u kojoj zajedničko djelovanje nacionalnih regulatornih tijela i Agencije trenutačno zahtijeva komplicirane aranžmane i postoji mnoštvo različitih nadzornih sustava. ■ Potrebno je uspostaviti učinkovit i djelotvoran sustav nadzora i istrage za one slučajeve zloupotrebe tržišta na koje se zbog njihovih značajki na razini Unije ne može odgovoriti samostalnim djelovanjem država članica.

- (27) Istraga o kršenjima Uredbe (EU) br. 1227/2011 s prekograničnom dimenzijom trebala bi se provoditi u okviru jedinstvenog postupka na razini Unije. ***Nadalje, takve istrage mogu se bolje provoditi na razini Unije jer se njihov učinak širi izvan državnog područja jedne države članice.*** Zbog složenosti prekograničnih slučajeva i potrebe za osiguravanjem dostatnih sredstava za takve slučajeve potrebno je sudjelovanje Agencije, posebno na integriranijem veleprodajnom tržištu energije. Od stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 1227/2011 Agencija je stekla veliko iskustvo u nadzoru i prikupljanju relevantnih podataka o veleprodajnim tržištima energije u Uniji kako bi se osigurala njihova cjelovitost i transparentnost. Na temelju tog iskustva Agencija bi trebala biti ovlaštena za provođenje istraga radi borbe protiv kršenja Uredbe (EU) br. 1227/2011, ***među ostalim imenovanjem neovisnog istražnog službenika u okviru Agencije.*** Agencija bi takve istrage trebala provoditi u suradnji s nacionalnim regulatornim tijelima ***i drugim relevantnim tijelima*** u svrhu podupiranja i dopunjavanja njihovih provedbenih aktivnosti ***te uzimajući u obzir načelo ne bis in idem.*** Nadalje, u kontekstu istrage koju provodi Agencija, relevantna nacionalna regulatorna tijela trebala bi, prema potrebi, međusobno surađivati u pružanju pomoći Agenciji. ***Pri izvršavanju svojih ovlasti Agencija bi trebala moći dati prednost, ako je potrebno, slučajevima s najznačajnijim prekograničnim učinkom.***
- (28) ***Kako bi mogla ispunjavati nove obveze koje su joj dodijeljene, posebno one koje se odnose na povećane istražne ovlasti u prekograničnim slučajevima, Agencija bi trebala imati odgovarajuće resurse, uključujući potrebno osoblje.***

- (29) *Glavni kriterij za utvrđivanje toga ima li slučaj prekograničnu dimenziju odnosi se na isporuku veleprodajnih energetske proizvoda u određenom broju država članica. Međutim, iz tehničkih razloga postoje slučajevi u kojima nije moguće utvrditi zemljopisnu lokaciju isporuke veleprodajnih energetske proizvoda. Na primjer, ako se isporuka veleprodajnih energetske proizvoda odvija ili se pretpostavlja da se odvija u zoni trgovanja koja obuhvaća državno područje ili dio državnog područja najmanje dviju država članica na veleprodajnim tržištima električne energije unutar dnevnog i dan unaprijed, nije moguće utvrditi točno mjesto te isporuke unutar te zone. Isto vrijedi i za isporuku veleprodajnih energetske proizvoda koja se odvija ili se pretpostavlja da se odvija u zonama uravnoteženja plinskog sustava koje obuhvaćaju državno područje ili dio državnog područja najmanje dviju država članica. Kako bi se osiguralo da Agencija djeluje u istinskim prekograničnim slučajevima, za razliku od slučajeva koji imaju samo nacionalnu dimenziju, isporuka veleprodajnih energetske proizvoda unutar zone trgovanja ili zone uravnoteženja koja obuhvaća državno područje najmanje dviju država članica trebala bi se smatrati isporukom u jednoj državi članici. Međutim, dotična nacionalna regulatorna tijela trebala bi zadržati svoje pravo da također zatraže sudjelovanje Agencije u slučajevima s prekograničnim elementima na temelju ove Uredbe te svoje pravo na prigovor na temelju ove Uredbe.*

- (30) Agencija bi trebala biti ovlaštena za provođenje ***bilo koje potrebne istrage*** provedbom izravnih nadzora, ***uzimanjem izjava te*** izdavanjem zahtjevâ za informacije ***jednostavnim zahtjevom ili odlukom*** osobama koje su predmet ***istrage*** ■ ako se sumnja na kršenja Uredbe (EU) br. 1227/2011 s jasnom prekograničnom dimenzijom. ***Kako bi se zaštitila djelotvornost izravnih nadzora, službenici Agencije i osobe koje Agencija ovlasti ili imenuje za provođenje izravnog nadzora trebali bi biti ovlašteni ući u poslovne prostore u kojima bi se mogla čuvati poslovna dokumentacija i privatne prostore direktorâ, rukovoditeljâ ili drugih članova osoblja poduzeća na koje se istraga odnosi. Međutim, bilo koja istraga privatnih prostorija tijekom izravnih nadzora trebala bi podlijegati obrazloženoj odluci Agencije i prethodnom odobrenju nacionalnog pravosudnog tijela.***
- (31) ***Pri provođenju izravnih nadzora i pri izdavanju zahtjevâ za informacije osobama koje su predmet istrage Agencija bi trebala blisko i aktivno surađivati s relevantnim nacionalnim regulatornim tijelima koja bi Agenciji trebala pružiti potrebnu pomoć, među ostalim i ako se osoba odbije podvrgnuti izravnom nadzoru ili dostaviti tražene informacije. Nadalje, tijekom izravnog nadzora službenici Agencije i osobe koje Agencija ovlasti ili imenuje za provođenje izravnog nadzora trebali bi biti ovlašteni za pečaćenje poslovnih prostora tijekom razdoblja potrebnog za provođenje izravnog nadzora. Osim u propisno obrazloženim slučajevima, prostor ne bi smio biti zapečaćen na razdoblje dulje od 72 sata. Osim toga, službenici koji provode izravne nadzore trebali bi biti ovlašteni za traženje svih informacija relevantnih za predmet i svrhu izravnog nadzora.***

- (32) *Agencija bi trebala biti ovlaštena za izricanje periodičnih penala kako bi se osiguralo poštovanje njezinih odluka u pogledu izravnih nadzora i zahtjevâ za informacije donesenih u kontekstu prekogranične istrage. Međutim, Agencija ne bi trebala biti ovlaštena za izricanje novčanih kazni. Svi periodični penali koje izrekne Agencija trebale bi biti proporcionalni, učinkoviti i odvraćajući te bi trebali osigurati učinkovite prekogranične istrage. Važno je da se u potpunosti poštuju postupovne zaštitne mjere i temeljna prava osoba koje su predmet istraga Agencije. Svako djelovanje Agencije trebalo bi biti proporcionalno i trebalo bi osigurati zakonito postupanje i pravo osobe na obranu. Povjerljivost informacija koje su dostavile osobe koje su predmet istrage trebalo bi zaštititi i razmjenjivati u skladu s primjenjivim pravilima Unije o zaštiti podataka.*
- (33) *Na kraju svake istrage Agencija bi trebala sastaviti izvješće o istrazi koje uključuje njezine nalaze i sve dokaze na kojima se ti nalazi temelje. Izvješće o istrazi trebalo bi dostaviti nacionalnim regulatornim tijelima dotičnih država članica, koja bi, ne dovodeći u pitanje svoju isključivu nadležnost za utvrđivanje je li došlo do kršenja, trebala poduzeti sve potrebne provedbene mjere, uključujući, prema potrebi, izricanje novčanih kazni, u skladu s ovom Uredbom i nacionalnim pravom. Nacionalna regulatorna tijela trebala bi učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi osigurala odgovarajuće daljnje postupanje na temelju izvješća o istrazi Agencije.*

- (34) *Agencija bi trebala redovito obavješćivati Europski parlament i Vijeće o svojim aktivnostima u vezi s prekograničnim istragama. U tu bi svrhu Agencija trebala redovito podnositi sažetke svojih izvješća o istrazi Europskom parlamentu i Vijeću. Takvi sažeci trebali bi se podnositi u objedinjenom i anonimiziranom obliku te bi s njima trebalo postupati kao s povjerljivima, među ostalim s obzirom na potrebu zaštite svrhe dotičnih prekograničnih istraga u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶.*
- (35) *Sve odluke koje Agencija donese na temelju ove Uredbe trebale bi podlijegati preispitivanju u postupku pred Sudom Europske unije, uključujući odluke kojima je Agencija izrekla periodični penal. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje nadležnost nacionalnih sudova za preispitivanje odluka nadležnih nacionalnih tijela donesenih na temelju ove Uredbe, kao što su odobrenja nacionalnih pravosudnih tijela u kontekstu izravnih nadzora koje provodi Agencija ili tvrdnje o nepravilnostima na temelju nacionalnih pravila o izvršenju periodičnih penala.*
- (36) *Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i načela posebno priznata u Povelji, osobito pravo na zaštitu osobnih podataka, sloboda poduzetništva, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje i pravo da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo te se ona mora tumačiti i primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.*

¹⁶ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

- (37) *Kako bi se utvrdile potrebne pojedinosti za osiguravanje djelotvornosti ove Uredbe, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s izmjenom ove Uredbe usklađivanjem relevantnih definicija u slučajevima predviđenima u ovoj Uredbi u svrhu osiguravanja dosljednosti s drugim relevantnim pravom Unije u područjima financijskih usluga i energetike i ažuriranjem tih definicija isključivo u svrhu uzimanja u obzir budućih kretanja na veleprodajnim tržištima energije, te bi joj tu ovlast trebalo delegirati i u vezi s dopunom ove Uredbe utvrđivanjem načina na koje PPI-ovi i RMI-ovi trebaju ispunjavati svoje obveze, pojedinosti u vezi s postupkom oduzimanja odobrenja i postupkom uredne zamjene, kao i relevantnih postupovnih zaštitnih mjera, te uspostavom, uzimajući u obzir nacionalne posebnosti, minimalnih pragova za utvrđivanje događaja koji bi, kad bi bili objavljeni, vjerojatno imali značajan utjecaj na cijene veleprodajnih energetske proizvoda. Pri uspostavi takvih pragova Komisija bi trebala razmotriti osiguravanje dosljednosti s drugim relevantnim pravom Unije u područjima financijskih usluga i energetike. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁷ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.*

¹⁷ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (38) ***Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸.***
- (39) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, ***odnosno poboljšanje zaštite Unije od manipulacije tržištem na veleprodajnom tržištu energije***, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom ***članku***, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ***tog cilja***,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹⁸ ***Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).***

Članak 1.
Izmjene Uredbe (EU) br. 1227/2011

Uredba (EU) br. 1227/2011 mijenja se kako slijedi:

1. upućivanja na uredbe (EZ) br. 713/2009 i (EZ) br. 714/2009 te Direktivu 2003/6/EZ zamjenjuju se kako slijedi:
 - (a) upućivanje na članak 15. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 713/2009 u članku 16. stavku 6. zamjenjuje se upućivanjem na članak 22. stavak 5. Uredbe (EU) 2019/942;
 - (b) upućivanja na Uredbu (EZ) br. 714/2009 u članku 2. točki 1. drugom odlomku podtočki (a), u članku 4. stavcima 5. i 6., u članku 6. stavku 2. točki (d) te u članku 8. stavku 6. drugom podstavku zamjenjuju se upućivanjima na Uredbu (EU) 2019/943;
 - (c) upućivanja na članak 9. Direktive 2003/6/EZ u članku 1. stavku 3. te u članku 16. stavku 2. drugom podstavku zamjenjuje se upućivanjem na članak 2. Uredbe (EU) br. 596/2014;
 - (d) upućivanje na članak 11. Direktive 2003/6/EZ u članku 2. točki 9. zamjenjuje se upućivanjem na članak 22. Uredbe (EU) br. 596/2014;
 - (e) upućivanja na Direktivu 2003/6/EZ i na članak 9. te direktive u članku 16. stavku 3. točki (b) zamjenjuju se upućivanjima na Uredbu (EU) br. 596/2014 odnosno na članak 2. te uredbe.;
2. članak 1. mijenja se kako slijedi:
 - (a) **■ stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:**

„2. Ova se Uredba primjenjuje na trgovanje veleprodajnim energetske proizvodima. Njome se ne dovodi u pitanje primjena **uredaba** (EU) **br. 648/2012***, **(EU) br. 596/2014**i** **(EU) br. 600/2014***** **Europskog parlamenta i Vijeća te Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća****** u pogledu djelatnosti koje uključuju financijske instrumente kako su definirani **u** članku 4. stavku 1. **točki 15.** Direktive **2014/65/EU**, kao ni

primjena prava **Unije** u području tržišnog natjecanja na prakse obuhvaćene ovom Uredbom.

-
- * Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjim drugim ugovornim stranama i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).
- ** *Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).*
- *** *Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).*
- **** *Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).”;*

(b) u *stavku 3.* dodaje se sljedeći ■ podstavak:

„Agencija, nacionalna regulatorna tijela, ESMA i nadležna financijska tijela država članica ■ razmjenjuju, redovito i, *ako je moguće*, tromjesečno, relevantne informacije i podatke koji se odnose na moguća kršenja Uredbe (EU) br. 596/2014 ■ koja uključuju veleprodajne energetske proizvode obuhvaćene ovom Uredbom.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Upravni odbor Agencije osigurava da Agencija obavlja zadaće koje su joj dodijeljene na temelju ove Uredbe i Uredbe (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća* te da Agencija dodijeli potrebne resurse, uključujući ljudske resurse, za ispunjavanje novih obveza koje su joj dodijeljene.

* **Uredba (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora (SL L 158, 14.6.2019., str. 22.).”;**

3. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1. mijenja se kako slijedi:

i. drugi odlomak mijenja se kako slijedi:

– **podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:**

„(c) informacije koje treba razotkriti u skladu s pravnim ili regulatornim odredbama na razini Unije ili nacionalnoj razini, tržišnim pravilima i ugovorima ili običajima na relevantnom veleprodajnom tržištu energije, u mjeri u kojoj je vjerojatno da će te informacije imati značajan utjecaj na cijene veleprodajnih energetske proizvoda;”;

– **umeće se sljedeća podtočka**

„(ca) informacije koje sudionik na tržištu ili druge osobe koje djeluju u ime sudionika na tržištu prenose pružatelju usluga koji trguje u ime sudionika na tržištu i koje se odnose na naloge sudionika na tržištu u izvršavanju u vezi s veleprodajnim energetskim proizvodima, a koje su precizne naravi i izravno se ili neizravno odnose na jedan ili više veleprodajnih energetske proizvoda; i”;

ii. treći odlomak zamjenjuje se sljedećim:

„Smatra se da su informacije precizne naravi ako se njima ukazuje na niz okolnosti koje postoje ili za koje se razumno može očekivati da će postojati, ili na događaj koji se dogodio ili se razumno može očekivati da će se dogoditi te ako su dovoljno specifične da omoguće zaključivanje o mogućem učinku tog niza okolnosti ili događaja na cijene veleprodajnih energetske proizvoda. Može se smatrati da su informacije precizne naravi ako se odnose na dugotrajan proces čija je svrha uzrokovati ili koji ima za posljedicu određene okolnosti ili određeni događaj, uključujući buduće okolnosti ili buduće događaje, i također ako se odnose na međukorake tog procesa koji su povezani s uzrokovanjem ili koji imaju za posljedicu te buduće okolnosti ili buduće događaje.

Međukorak u dugotrajnom procesu smatra se povlaštenim informacijama ako on sam po sebi zadovoljava kriterije povlaštenih informacija kako je navedeno u ***prvom odlomku ove točke***.

Za potrebe prvog odlomka ove točke smatra se da se informacije izravno ili neizravno odnose na veleprodajni energetska proizvod ako imaju mogući učinak na potražnju, ponudu ili cijene veleprodajnog energetska proizvoda ili na očekivanja potražnje, ponude ili cijena veleprodajnog energetska proizvoda.

Za potrebe *prvog odlomka ove točke*, informacije koje bi vjerojatno, da se objave, značajno utjecale na cijene veleprodajnih energetska proizvoda *znači* informacije koje bi razuman *sudionik na tržištu* vjerojatno iskoristio kao dio temelja za svoju odluku *o trgovanju veleprodajnim energetskim proizvodima*;”;

(b) točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. *„manipulacija tržištem’ znači:*

- (a) stupanje u bilo kakvu transakciju *ili* izdavanje, *izmjena ili povlačenje* bilo kakvog naloga za trgovanje ili poduzimanje bilo kakvog drugog postupka koji se odnose na veleprodajne energetska proizvode, kojima se:
 - i. daju ili vjerojatno daju lažni ili obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetska proizvoda;

- ii. aktivnošću jedne osobe ili više osoba koje surađuju drži ili vjerojatno drži ■ cijena jednog ili više veleprodajnih energetske proizvoda na umjetnoj razini, osim ako osoba koja je stupila u transakciju ili izdala nalog za trgovanje dokaže da ima legitimne razloge za to i da je **takva** transakcija ili nalog za trgovanje u skladu s prihvaćenom tržišnom praksom na dotičnom veleprodajnom tržištu energije; ili
- iii. upotrebljavaju fiktivni postupci ili bilo koji drugi oblik obmane ili prijevare kojima se daju ili vjerojatno daju lažni ili obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;

(b) širenje informacija putem medija, uključujući i internet, ili nekim drugim načinom, koje daju ili bi mogle davati lažne ili obmanjujuće signale u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda, uključujući širenje glasina i lažnih ili obmanjujućih vijesti, ako je osoba koja je proširila informacije znala ili je trebala znati da su one lažne ili obmanjujuće.

Ako se informacije šire za potrebe novinarstva ili umjetničkog izražavanja, takvo se širenje informacija procjenjuje uzimajući u obzir pravila koja uređuju slobodu tiska i slobodu izražavanja u drugim medijima, osim ako:

- i. te osobe stječu izravnu ili neizravnu prednost ili koristi od širenja dotičnih informacija; ili***
- ii. razotkrivanje ili širenje ima namjeru obmanjivanja tržišta o ponudi, potražnji ili cijeni veleprodajnih energetske proizvoda;***

ili

- (c) prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrijednost ako je osoba koja je prenijela informacije ili dala osnovne podatke znala ili***

trebala znati da su lažni ili obmanjujući ili poduzimanje bilo kakvog drugog postupka koji dovodi do manipulacije izračunom referentne vrijednosti.

■

Manipulacija tržištem može označavati ponašanje pravne osobe *ili*, u skladu s pravom ■ Unije ili nacionalnim pravom, fizičke *osobe koja sudjeluje* u odluci da se obave aktivnosti za račun dotične pravne osobe;”;

(c) *točka 4. mijenja se kako slijedi:*

i. podtočke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) ugovori o opskrbi električnom energijom ili prirodnim plinom, **uključujući UPP**, ako je isporuka u Uniji, ili ugovori o opskrbi električnom energijom koji mogu rezultirati isporukom u Uniji **na temelju jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i jedinstvenog unutar dnevnog povezivanja;**

(b) izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na električnu energiju ili prirodni plin, koji su proizvedeni, kojima se trgovalo ili su isporučeni u Uniji, ili izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na električnu energiju, a koji mogu rezultirati isporukom u Uniji na temelju jedinstvenog povezivanja dan unaprijed i jedinstvenog unutar dnevnog povezivanja;”;

ii. dodaju se sljedeće podtočke:

„(e) ugovori koji se odnose na skladištenje električne energije ili prirodnog plina u Uniji;

(f) izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na skladištenje električne energije ili prirodnog plina u Uniji;”;

(d) točka 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. ‚sudionik na tržištu’ znači bilo koja osoba, uključujući operatore prijenosnih odnosno transportnih sustava, **operatore distribucijskih sustava, operatore sustava skladišta plina i operatore terminala za UPP**, koja stupa u transakcije, uključujući predaju nalogâ za trgovanje, na jednom ili više veleprodajnih tržišta energije;”;

(e) umeće se sljedeća točka:

„8.a ‚osoba koja u okviru svojeg posla dogovara ili izvršava transakcije znači osoba koja se u okviru svojeg posla bavi primanjem i prijenosom nalogâ za veleprodajne energetske proizvode ili izvršenjem transakcija veleprodajnim energetskim proizvodima;”;

(f) umeću se sljedeće točke:

„11.a ‚operator distribucijskog sustava’ znači operator distribucijskog sustava kako je definiran u članku 2. točki 6. Direktive 2009/73/EZ i članku 2. točki 29.

Direktive (EU) 2019/944;

11.b ‚operator sustava skladišta plina’ znači operator sustava skladišta plina kako je definiran u članku 2. točki 10. Direktive 2009/73/EZ ili operator ‚postrojenja za skladištenje energije’ kako je definirano u članku 2. točki 60. Direktive (EU) 2019/944;

11.c ‚operator terminala za UPP’ znači operator terminala za UPP kako je definiran u članku 2. točki 12. Direktive 2009/73/EZ;”;

(g) **dodaju** se sljedeće točke:

- „16. ‚registrirani mehanizam izvješćivanja’ ili ‚RMI’ znači pravna osoba koja na temelju ove Uredbe **ima odobrenje** za **izvješćivanje ili** pružanje usluge izvješćivanja Agencije o podacima o transakcijama, uključujući naloge za trgovanje, te o temeljnim podacima **u svoje ime ili** u ime sudionika na tržištu;
17. ‚platforma za povlaštene informacije’ ili ‚PPI’ znači osoba koja na temelju ove Uredbe **ima odobrenje** za pružanje usluge upravljanja platformom za razotkrivanje povlaštenih informacija i izvješćivanje Agencije o razotkrivenim povlaštenim informacijama u ime sudionika na tržištu;
18. ‚algoritamsko trgovanje’ znači trgovanje, **uključujući visokofrekventno trgovanje**, veleprodajnim energetske proizvodima u kojem računalni algoritam automatski određuje pojedinačne parametre nalogâ za trgovanje, na primjer treba li pokrenuti nalog, trenutak zadavanja naloga, cijenu ili količinu u nalogu ili način upravljanja nalogom nakon njegovog zadavanja, uz ograničenu ljudsku intervenciju ili bez nje, te ne uključuje sustave koji se upotrebljavaju samo za usmjeravanje nalogâ na jedno ili više organiziranih mjesta trgovanja ili za obradu nalogâ bez određivanja parametara trgovanja ili za potvrdu nalogâ ili obradu izvršenih transakcija nakon trgovanja;

19. ,izravan elektronički pristup' znači mehanizam u kojem član, sudionik ili klijent organiziranog mjesta trgovanja dozvoljava drugoj osobi da se koristi njegovom oznakom u trgovinskom sustavu tako da osoba može elektronički prenijeti naloge za trgovanje povezane s veleprodajnim energetske proizvodima izravno organiziranom mjestu trgovanja, uključujući mehanizme koji podrazumijevaju da se osoba koristi infrastrukturom **za informacijske tehnologije** člana, sudionika ili klijenta, ili bilo kojim sustavom povezivanja koji član, sudionik ili klijent osigurava za prijenos naloga za trgovanje (izravan pristup tržištu) te mehanizme koji podrazumijevaju da se osoba ne koristi tom infrastrukturom (sponzorirani pristup);
20. ,organizirano mjesto trgovanja' ili ,OMT' znači burza energije, posrednik na tržištu energije, platforma za trgovanje energetske kapacitetima ili bilo koji drugi **sustav ili postrojenje na kojima višestruki interesi trećih strana za kupnju ili prodaju veleprodajnih energetskih proizvoda međusobno djeluju na način koji može dovesti do transakcije;**
21. ,knjiga naloga' znači **sve pojedinosti o veleprodajnim energetske proizvodima koji su izvršeni na OMT-ovima, uključujući usklađene i neusklađene naloge, naloge izrađene u sustavu i događaje povezane sa životnim ciklusom;**

22. *„referentna vrijednost” znači indeks kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 3. Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća*, na temelju kojeg se određuje iznos koji se plaća za veleprodajni energetska proizvod ili ugovor koji se odnosi na veleprodajni energetska proizvod ili vrijednost veleprodajnog energetska proizvoda;*
23. „trgovanje UPP-om” znači ponude za kupnju, ponude za prodaju ili transakcije, *uključujući, ali ne ograničavajući se na one koje se odvijaju izvan burze ili na OMT-u*, radi kupnje ili prodaje UPP-a:
- (a) u kojima je definirana isporuka u Uniji;
 - (b) čiji je rezultat isporuka u Uniji; ili
 - (c) u kojima jedna ugovorna strana ponovno uplinjava UPP na terminalu u Uniji;
24. „podaci o tržištu UPP-a” znači zapisi ponuda za kupnju, ponuda za prodaju ili transakcija koje se odnose na trgovanje UPP-om koji sadržavaju odgovarajuće informacije;
25. „sudionik na tržištu UPP-a” znači svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o mjestu osnivanja ili prebivališta te osobe, koja sudjeluje u trgovanju UPP-om;
26. „procjena cijene UPP-a” znači određivanje dnevne referentne cijene za trgovanje UPP-om u skladu s metodologijom ■ koju odredi *Agencija*;

27. „referentna vrijednost za UPP” znači određivanje raspona (engl. *spread*) između dnevne procjene cijene UPP-a i cijene namire za ugovor s najkraćim dospijecom plinskih budućnosnica na TTF-u koju ICE Endex Markets B.V. utvrđuje na dnevnoj osnovi.

* Uredba (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 (SL L 171, 29.6.2016., str. 1.).”;

4. u članku 3. stavku 1. dodaje se sljedeći **■** podstavak:

„Korištenje povlaštenim informacijama za otkazivanje ili izmjenu naloga **ili drugu radnju trgovanja** u vezi s veleprodajnim energetske proizvodom na koji se ta informacija odnosi, ako je nalog predan prije nego što je dotična osoba posjedovala povlaštenu informaciju, također se smatra trgovanjem na temelju povlaštenih informacija.”;

5. članak 4. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. dodaje se sljedeći **■** podstavak:

„Sudionici na tržištu razotkrivaju povlaštene informacije putem PPI-ova. PPI-ovima se osigurava da se povlaštene informacije objavljuju na način koji javnosti omogućuje brz pristup **tim informacijama**, među ostalim **putem internetskih stranica ili ■** jasnog aplikacijskog programskog sučelja, te potpunu, točnu i pravodobnu procjenu **tih** informacija.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Objava povlaštenih informacija, među ostalim u objedinjenom obliku, u skladu s Uredbom (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća* ili Uredbom (EZ) br. 715/2009, te sa smjernicama i mrežnim kodeksima donesenima na temelju tih uredaba, predstavlja ■ djelotvorno ■ objavljivanje, ali ne nužno **pravodobno i javno objavljivanje u** smislu stavka 1. ovog članka.

* Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019., str. 54.).”;

(c) **umeće se sljedeći stavak:**

„4.a Agencija *do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]* razvija platformu koja služi kao sektorska elektronička pristupna točka za povlaštene informacije objavljene na temelju stavka 1. i upravlja tom platformom.”;

6. umeće se sljedeći članak ■ :

„Članak 4.a

Odobrenje i nadzor platformi za povlaštene informacije

1. PPI djeluje tek nakon što Agencija procijeni ispunjava li zahtjeve **utvrđene u stavcima 3., 4. i 5.** i odobri **njezin** rad. Agencija uspostavlja registar PPI-ova kojima je izdala odobrenje na temelju ovog stavka. **Registar PPI-ova** javno je dostupan i sadržava informacije o uslugama za koje je PPI dobio **odobrenje**. Agencija redovito preispituje usklađenost PPI-ova sa **stavcima 3., 4. i 5.**

2. PPI-ovi *koje je Agencija registrirala na temelju Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1348/2014** i koji su uvršteni na Agencijin popis PPI-ova smiju nastaviti s radom dok Agencija ne donese odluku o odobrenju na temelju ovog članka.
3. PPI ima uspostavljene odgovarajuće politike i mehanizme za objavljivanje povlaštenih informacija kako se zahtijeva na temelju članka 4. stavka 1. onoliko blizu stvarnom vremenu koliko je to tehnički moguće, na prihvatljivoj komercijalnoj osnovi. Povlaštene informacije besplatno se stavljaju na raspolaganje *i lako su dostupne* za sve svrhe, *među ostalim putem internetskih stranica ili aplikacijskog programskog sučelja*. PPI učinkovito i dosljedno širi takve informacije na način kojim se osigurava *brz* pristup povlaštenim informacijama, na nediskriminirajućoj osnovi i na način kojim se olakšava konsolidiranje povlaštenih informacija sa sličnim podacima iz drugih izvora.
4. Povlaštene informacije *koje* PPI objavi *na temelju* stavka 3. uključuju ■ barem ■ sljedeće pojedinosti ovisno o vrsti povlaštene informacije:
 - (a) identifikacijsku oznaku poruke i status događaja;
 - (b) *datum i vrijeme objave te datum i vrijeme početka i kraja* događaja;

- (c) **■** ime i *identifikaciju* sudionika na tržištu **■** ;
 - (d) zonu trgovanja ili zonu uravnoteženja na koje se informacije odnose;
 - (e) *vrstu informacija, kao što su nedostupnost, predviđanje i stvarna upotreba; i*
 - (f) **■** ako je primjenjivo:
 - i.* vrstu neraspoloživosti i vrstu događaja;
 - ii.* mjernu jedinicu;
 - iii.* neraspoloživi, raspoloživi i instalirani ili tehnički kapacitet;
 - iv.* *ako je instalirani ili tehnički kapacitet neraspoloživ*, razlog neraspoloživosti;
 - v.* *vrstu goriva*;
 - vi.* imovinu ili jedinicu na koju se odnose i njihovu identifikacijsku oznaku.
5. PPI ima i održava djelotvorne administrativne mjere za sprečavanje sukoba interesa sa svojim klijentima. Posebno, PPI koji je i OMT ili sudionik na tržištu postupa na nediskriminirajući način sa svim prikupljenim povlaštenim informacijama te ima i održava odgovarajuće mehanizme za razdvajanje različitih funkcija poslovanja.

PPI ima uspostavljene pouzdane sigurnosne mehanizme kojima se jamči sigurnost sredstava za prijenos povlaštenih informacija, smanjuje na najmanju moguću mjeru rizik oštećenja podataka i neovlaštenog pristupa te sprečava odavanje povlaštenih informacija prije objave. PPI održava odgovarajuće resurse i ima uspostavljene rezervne sustave kako bi pružao i održavao svoje usluge ■ .

PPI ima uspostavljene *mehanizme kojima se omogućuje* brza i djelotvorna provjera izvješća o povlaštenim informacijama *u pogledu njihove* cjelovitosti, utvrđivanje propusta i očitih pogreški te zahtijevanje *dostave ispravljene verzije takvih* izvješća.

6. *Ako Agencija utvrdi da je PPI prekršio bilo koji od zahtjeva utvrđenih u stavcima od 1. do 5. ovog članka, prije oduzimanja odobrenja na temelju stavka 7. ovog članka ona tom PPI-u osigurava odgovarajuće postupovne zaštitne mjere, uključujući one iz članka 14. stavaka 6., 7. i 8. Uredbe (EU) 2019/942.*
7. Agencija *odlukom može* PPI-u *oduzeti odobrenje i izbrisati ga iz registra*:
 - (a) ako taj PPI ne upotrijebi odobrenje u roku od 12 mjeseci od datuma izdavanja odobrenja, izričito se odrekne odobrenja ili nije pružao usluge tijekom prethodnih šest mjeseci;

- (b) ako je taj PPI dobio odobrenje na temelju lažnih izjava ili na neki drugi nezakonit način;
- (c) ako taj PPI više ne ispunjava *zahtjeve za odobrenje utvrđene u stavcima 3., 4. i 5.*;
- (d) *ako taj PPI nije otklonio kršenje; ili*
- (e) ako taj PPI ozbiljno i sustavno krši ovu Uredbu.

U slučaju odluke kako je navedeno u prvom podstavku ovog stavka Agencija navodi pravna sredstva dostupna na temelju članaka 28. i 29. Uredbe (EU) 2019/942.

PPI kojem je Agencija oduzela odobrenje obavješćuje sve relevantne sudionike na tržištu i osigurava urednu zamjenu, uključujući prijenos podataka drugim PPI-ovima, koje su odabrali sudionici na tržištu, te preusmjeravanje tokova izvješćivanja drugim PPI-ovima. Agencija određuje razuman rok od najmanje šest mjeseci kako bi se osigurala takva uredna zamjena. Tijekom tog razdoblja PPI osigurava kontinuitet usluga koje pruža. Međutim, Agencija može predvidjeti kraći rok ako bi nastavak rada PPI-ja mogao ugroziti uredno funkcioniranje sustava, uzimajući u obzir ozbiljnost činjenica koje su dovele do oduzimanja odobrenja.

Agencija bez nepotrebne odgode obavješćuje nacionalno **regulatorno** tijelo u državi članici u kojoj PPI ima poslovni nastan o **svakoj** odluci o oduzimanju **odobrenja** PPI-u **na temelju prvog podstavka i o tome obavješćuje sudionike na tržištu.**

8. ***Komisija do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] donosi delegirani akt u skladu s člankom 20. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem:***

- (a) načina na koje PPI **treba** ispunjavati obvezu objavljivanja povlaštenih informacija utvrđenu u stavku 3. ovog članka;
- (b) sadržaja **i svih relevantnih dodatnih pojedinosti** povlaštenih informacija **objavljenih na temelju stavaka 3. i 4.** ovog članka na način koji omogućuje objavljivanje informacija koje se zahtijevaju na temelju ovog članka;
- (c) posebnih organizacijskih zahtjeva za provedbu stavka 5. ovog članka;

- (d) *pojedivosti o postupku oduzimanja odobrenja PPI-u iz stavka 7. ovog članka;*
- (e) *postupovnih zaštitnih mjera iz stavka 6. ovog članka;*
- (f) *pojedivosti o postupku uredne zamjene iz stavka 7. ovog članka;*
- (g) *detaljnih aranžmana za obavješćivanje sudionika na tržištu o odluci o oduzimanju odobrenja PPI-u.*

* *Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1348/2014 od 17. prosinca 2014. o izvješćivanju o podacima i provedbi članka 8. stavaka 2. i 6. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (SL L 363, 18.12.2014., str. 121.).”;*

I

7. **umeće se** sljedeći članak:

„Članak 5.a
Algoritamsko trgovanje

1. Sudionik na tržištu koji se bavi algoritamskim trgovanjem ima uspostavljene djelotvorne sustave i kontrolu rizika primjerene njegovu poslovanju kako bi osigurao da njegovi sustavi trgovanja budu otporni i imaju dovoljno kapaciteta, da podliježu odgovarajućim pragovima i ograničenjima trgovanja te da sprečavaju slanje neispravnih naloga za trgovanje ili drugo funkcioniranje na način kojim bi se moglo stvoriti neuredno tržište ili kojim bi mu se moglo doprinijeti. Sudionik na tržištu također ima uspostavljene djelotvorne sustave i kontrolu rizika kako bi osigurao da su sustavi trgovanja u skladu s ovom Uredbom i pravilima OMT-a s kojim je povezan. Sudionik na tržištu ima uspostavljene djelotvorne mehanizme za kontinuitet poslovanja kako bi se nosio sa svakim prekidom u svojim sustavima trgovanja i osigurava da njegovi sustavi budu u potpunosti ispitani i da ih se pravilno prati kako bi se osiguralo da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u ovom stavku.

2. Sudionik na tržištu koji se bavi algoritamskim trgovanjem u državi članici o tome obavješćuje nacionalno regulatorno **tijelo** države članice **u kojoj je prijavljen na temelju članka 9. stavka 1.** i Agenciju.

Nacionalno regulatorno tijelo države članice **u kojoj je** sudionik na tržištu **prijavljen na temelju članka 9. stavka 1.** može zahtijevati od sudionika na tržištu da na redovitoj ili *ad hoc* osnovi dostavlja opis vrste svojih strategija algoritamskog trgovanja, pojedinosti o parametrima trgovanja ili ograničenjima kojima podliježe sustav trgovanja, glavne načine ispunjavanja obveza i nadzora rizika **koji su uspostavljeni** kako bi osigurao ispunjavanje **zahtjevâ** utvrđenih u stavku 1. **ovog članka** te pojedinosti o ispitivanju svojih sustava trgovanja.

Sudionik na tržištu osigurava vođenje evidencije o **pitanjima** iz ovog stavka **tijekom pet godina** i osigurava da ta evidencija bude dostatna da nacionalnom regulatornom tijelu države članice u kojoj je sudionik na tržištu prijavljen na temelju članka 9. stavka 1. omogući praćenje usklađenosti s ovom Uredbom.

3. Sudionik na tržištu koji pruža izravan elektronički pristup OMT-u o tome obavješćuje **nacionalno regulatorno tijelo** države članice **u kojoj je sudionik na tržištu prijavljen na temelju članka 9. stavka 1.** i Agenciju.

Nacionalno regulatorno tijelo **■** države članice **u kojoj je** sudionik na tržištu **prijavljen na temelju članka 9. stavka 1.** može zahtijevati od sudionika na tržištu da na redovitoj ili *ad hoc* osnovi dostavlja opis sustava i kontrole **rizika** iz stavka 1. **ovog članka** i dokaze o tome da se primjenjuju.

Sudionik na tržištu osigurava vođenje evidencije o pitanjima iz ovog stavka **tijekom pet godina** i osigurava da ta evidencija bude dostatna da nacionalnom regulatornom tijelu države članice u kojoj je sudionik na tržištu prijavljen na temelju članka 9. stavka 1. omogući praćenje usklađenosti s ovom Uredbom.

4. Ovim se člankom ne dovode u pitanje obveze **utvrđene u Direktivi 2014/65/EU.** **■** ;

8. u članku 6. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 20.:

(a) radi izmjene ove Uredbe:

- i. usklađivanjem definicija utvrđenih u članku 2. točkama 1., 2., 3. i 5. u svrhu osiguravanja dosljednosti s drugim relevantnim pravom Unije u područjima financijskih usluga i energetike;
- ii. ažuriranjem definicija iz podtočke i. isključivo u svrhu uzimanja u obzir budućih kretanja na veleprodajnim tržištima energije;

(b) radi dopune ove Uredbe uspostavom, uzimajući u obzir nacionalne posebnosti, minimalnih pragova za utvrđivanje događaja koji bi, kad bi bili objavljeni, vjerojatno imali značajan utjecaj na cijene veleprodajnih energetske proizvoda.”;

9. ■ članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Agencija nadzire aktivnost trgovanja veleprodajnim energetskim proizvodima kako bi otkrila i spriječila trgovanje koje se temelji na povlaštenim informacijama i manipulaciji tržištem ili pokušaje takvog trgovanja. Ona prikuplja podatke za procjenu i nadzor veleprodajnih tržišta energije kako je predviđeno u članku 8.”;

(b) *stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„3. Agencija najmanje jednom godišnje dostavlja izvješće Komisiji o svojim aktivnostima na temelju ove Uredbe i o svojoj primjeni ove Uredbe te ga stavlja na raspolaganje javnosti. U tim izvješćima Agencija procjenjuje, među ostalim, funkcioniranje i transparentnost različitih kategorija mjesta trgovanja i načina trgovanja te može izdati preporuke Komisiji u pogledu tržišnih pravila, normi i postupaka koji bi mogli poboljšati cjelovitost i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Ona također može evaluirati bi li minimalni zahtjevi za organizirana tržišta mogli doprinijeti većoj transparentnosti tržišta. To izvješće može se sjединiti s izvješćem iz članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/942.”;

10. *umeću se sljedeći članci:*

„Članak 7.a

Zadaće i ovlasti *Agencije* u pogledu procjena cijene UPP-a i referentnih vrijednosti za UPP

1. *Agencija* sastavlja i objavljuje dnevnu procjenu cijene UPP-a *i dnevnu referentnu vrijednost za UPP*. *Agencija* za potrebe procjene cijene UPP-a *i referentne vrijednosti za UPP* sustavno prikuplja i obrađuje podatke o tržištu UPP-a u vezi s transakcijama. Prema potrebi se u procjeni cijene u obzir uzimaju regionalne razlike i tržišni uvjeti.

I

2. Odstupajući od članka 3. stavka 4. točke (b) ove Uredbe, obveze i zabrane utvrđene u ovoj Uredbi koje se odnose na sudionike na tržištu primjenjuju se na sudionike na tržištu UPP-a. Ovlasti dodijeljene **Agenciji** na temelju ove Uredbe i Provedbene uredbe (EU) br. 1348/2014 primjenjuju se i na sudionike na tržištu UPP-a, uključujući odredbe o povjerljivosti.

Članak 7.b

Objava procjena cijene UPP-a i referentne vrijednosti za UPP

1. Procjena cijene UPP-a objavljuje se svakodnevno, i to najkasnije do 18 sati po srednjoeuropskom vremenu za procjenu izravnih transakcijskih cijena. ■ Uz objavljivanje procjene cijene UPP-a, **Agencija** također svakodnevno objavljuje referentnu vrijednost za UPP, i to najkasnije do 19 sati po srednjoeuropskom vremenu ili čim to tehnički bude moguće.
2. Za potrebe ovog članka **Agencija** može upotrebljavati usluge treće strane.

Članak 7.c

Dostavljanje podataka o tržištu UPP-a **Agenciji**

1. Sudionici na tržištu UPP-a **Agenciji** svakodnevno dostavljaju podatke o tržištu UPP-a **kanalima za izvješćivanje koje uspostavlja Agencija, besplatno i u** standardiziranom formatu, putem visokokvalitetnog protokola za prijenos i onoliko blizu stvarnom vremenu koliko je to tehnološki moguće prije objave dnevne procjene cijene UPP-a **(18 sati po srednjoeuropskom vremenu)**.

2. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se određuje trenutak do kojeg se podaci o tržištu UPP-a trebaju dostaviti prije dnevne objave procjene cijene UPP-a iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka **21. stavka 2.**
3. Ako je to primjereno, **Agencija** nakon savjetovanja s Komisijom izdaje smjernice **koje se odnose na:**
 - (a) pojedinosti informacija o kojima se treba izvješćivati uz aktualne pojedinosti o transakcijama o kojima se izvješćuje i temeljne podatke u skladu s Provedbenom uredbom (EU) br. 1348/2014, uključujući ponude za kupnju i ponude za prodaju; i
 - (b) postupke, standardni format i elektronički format te tehničke i organizacijske zahtjeve za dostavljanje podataka koji se trebaju poštovati pri dostavljanju traženih podataka o tržištu UPP-a.

■

Članak 7.d
Kvaliteta podataka o tržištu UPP-a

1. **Podaci o tržištu UPP-a sadržavaju sljedeće:**
 - (a) **ugovorne strane, uključujući pokazatelja kupnje ili prodaje;**
 - (b) **stranu koja dostavlja podatke;**
 - (c) **transakcijsku cijenu;**
 - (d) **ugovorene količine;**
 - (e) **vrijednost ugovora;**
 - (f) **razdoblje unutar kojeg se očekuje dolazak pošiljke UPP-a;**
 - (g) **uvjete isporuke;**
 - (h) **točke isporuke;**
 - (i) **vremenske žigove u vezi sa svim sljedećim podacima:**
 - i. **datumom i vremenom podnošenja ponude za kupnju ili ponude za prodaju;**
 - ii. **datumom i vremenom transakcije;**

iii. datumom i vremenom izvješćivanja o ponudi za kupnju, ponudi za prodaju ili transakciji;

iv. zaprimanju podataka o tržištu UPP-a od strane Agencije.

2. Sudionici na tržištu UPP-a dostavljaju Agenciji podatke o tržištu UPP-a u sljedećim jedinicama i valutama:

- (a) jedinične cijene u transakciji, ponudi za kupnju i ponudi za prodaju navode se u valuti koja je navedena u ugovoru i u EUR/MWh te uključuju primijenjene konverzijske i valutne tečajeve, ako je to primjenjivo;*
- (b) ugovorene količine navode se u jedinicama navedenima u ugovoru i u MWh;*
- (c) razdoblje unutar kojeg se očekuje dolazak isporuke navodi se u obliku datuma isporuke u formatu UTC (usklađeno svjetsko vrijeme);*
- (d) točka isporuke navodi se kao valjani identifikator s popisa Agencije, kako je primjerice navedeno na popisu terminala za UPP koji podliježu izvješćivanju na temelju ove Uredbe i Provedbene uredbe (EU) br. 1348/2014; vremenski žig navodi se u formatu UTC;*

(e) ako je to relevantno, formula za određivanje cijene u dugoročnom ugovoru navodi se u cijelosti.

3. *Agencija izdaje smjernice u pogledu kriterija na temelju kojih je jedan podnositelj odgovoran za znatan dio podataka o tržištu UPP-a dostavljenih u određenom referentnom razdoblju i na koji se način ta situacija uzima u obzir u Agencijinoj dnevnoj procjeni cijene UPP-a i utvrđivanju referentne vrijednosti za UPP.*

Članak 7.e

Kontinuitet poslovanja

Agencija redovito preispituje, ažurira i objavljuje svoju metodologiju za procjenu referentne cijene UPP-a i utvrđivanje referentne vrijednosti za UPP te metodologiju za izvješćivanje o podacima o tržištu UPP-a i objavljivanje svojih procjena cijene UPP-a i referentnih vrijednosti za UPP, uzimajući u obzir stajališta subjekata koji dostavljaju podatke o tržištu UPP-a.”;

11. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Sudionici na tržištu, ili osoba ili subjekt iz stavka 4. točaka od (b) do (f) koji djeluju u njihovo ime, dostavljaju Agenciji evidenciju transakcija na veleprodajnom tržištu energije, uključujući naloge za trgovanje. Dostavljene informacije uključuju preciznu identifikaciju kupljenih i prodanih veleprodajnih energetske proizvoda, dogovorenu cijenu i količinu, datume i vremena izvršenja, strane u transakciji te međukorisnike ili krajnje korisnike transakcije i sve druge relevantne informacije. Sudionici na tržištu uključuju informacije o svojim izloženostima, detaljno navedene po proizvodu, uključujući transakcije izvan burze. Iako je cjelokupna odgovornost na sudionicima na tržištu, nakon što osoba ili subjekt iz stavka 4. točaka od (b) do (f) dostave tražene informacije, obveza izvješćivanja dotičnog sudionika na tržištu smatra se ispunjenom. Informacije iz ovog stavka dostavljaju se putem RMI-ova.”;

(b) umeću *se* sljedeći *stavci*:

„1.a Za potrebe izvješćivanja o evidenciji transakcija *na veleprodajnom tržištu energije*, uključujući naloge za trgovanje, u koje je stupljeno, koje su zaključene ili koje su izvršene na OMT-ovima, ti OMT-ovi *ili treće strane u njihovo ime*:

- (a) Agenciji stavljaju na raspolaganje podatke koji se odnose na knjigu naloga, *u skladu sa specifikacijama utvrđenima u Provedbenoj uredbi (EU) br. 1348/2014, čime se u ime sudionika na tržištu ispunjavaju njihove obveze na temelju stavka 1. ovog članka; ili*
- (b) na zahtjev Agencije, omogućuju joj *bez odgode* pristup knjizi naloga kako bi mogla nadzirati trgovanje *na veleprodajnom tržištu energije*.

Komisija do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] donosi provedbene akte kojima se utvrđuju dodatne pojedinosti u pogledu primjene ovog stavka, uključujući posebne aranžmane za osiguravanje djelotvornog izvješćivanja o podacima. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2.

1.b Sudionici na tržištu UPP-a i sve druge osobe ili subjekti iz stavka 4. točaka od (b) do (f) ovog članka koji djeluju u njihovo ime sustavno Agenciji dostavljaju evidencije podataka o tržištu UPP-a, u skladu sa specifikacijama utvrđenima u Provedbenoj uredbi (EU) br. 1348/2014.”;

(c) u stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2. U njima se vodi računa o postojećim sustavima izvješćivanja o transakcijama za nadzor aktivnosti trgovanja radi otkrivanja zlouporabe tržišta.”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Osobe i subjekti iz stavka 4. točaka od (a) do (d) ovog članka koji su izvijestili o transakcijama u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014 ili Uredbom br. 648/2012 ne podliježu obvezama dvostrukog izvješćivanja u vezi s tim transakcijama.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak ovog stavka, provedbenim aktima iz stavaka 1.a i 2. može se omogućiti da organizirana tržišta i sustavi za uparivanje ili sustavi za izvješćivanje o trgovanju dostave Agenciji evidenciju veleprodajnih energetske transakcija.”;

(e) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe stavaka 1., 1.a i 1.b informacije dostavlja:”;

ii. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) OMT, sustav za uparivanje ili druga osoba koja u okviru svojeg posla dogovara ili izvršava transakcije;”;

(f) stavak 5 zamjenjuje se sljedećim:

„5. Sudionici na tržištu dostavljaju **Agenciji** i nacionalnim regulatornim tijelima informacije povezane s kapacitetom i korištenjem postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prijenos električne energije odnosno transport prirodnog plina ili povezane s kapacitetom i korištenjem terminala za UPP, uključujući planiranu ili neplaniranu neraspoloživost tih postrojenja, te povlaštene informacije koje su objavljene **na temelju** članka 4., za potrebe nadzora trgovanja na veleprodajnim tržištima energije. Obveze izvješćivanja koje imaju sudionici na tržištu svode se na najmanju razinu, tako da se tražene informacije ili njihovi dijelovi po mogućnosti prikupljaju iz postojećih izvora.”;

12. ■ članak 9. *mijenja se kako slijedi*:

(a) *u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:*

„1. Sudionici na tržištu koji stupaju u transakcije o kojima treba izvijestiti *Agenciju* u skladu s člankom 8. stavkom 1. prijavljuju se nacionalnom regulatornom tijelu u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan ili boravište.

Do... [šest mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]
sudionici na tržištu s poslovnim nastanom ili boravištem u trećoj zemlji *koji stupaju u transakcije o kojima treba izvijestiti Agenciju u skladu s člankom 8. stavkom 1.:*

(a) *imenuju predstavnika* u državi članici u kojoj su *sudionici na tržištu* aktivni *na veleprodajnim tržištima energije te se* prijavljuju nacionalnom regulatornom tijelu te države članice. *Predstavnik se imenuje pisanim ovlaštenjem i ovlašten je za djelovanje u ime sudionikâ na tržištu;*

- (b) ovlašćuju svojeg imenovanog predstavnika kako bi mu se, uz njih ili u njihovo ime, obratila nacionalna regulatorna tijela ili Agencija u vezi sa svim pitanjima koja su potrebna za primanje, poštovanje i izvršavanje odluka ili zahtjeva za informacije izdanih u vezi s ovom Uredbom;*
- (c) daju svojem imenovanom predstavniku potrebne ovlasti i sredstva kako bi se zajamčila njihova učinkovita i pravodobna suradnja s nacionalnim regulatornim tijelima ili Agencijom te postupalo u skladu s odlukama i zahtjevima za informacije nacionalnih regulatornih tijela ili Agencije izdanim u vezi s ovom Uredbom, uključujući pružanje pristupa traženim informacijama; i*
- (d) nacionalnom regulatornom tijelu države članice u kojoj njihov imenovani predstavnik ima boravište ili poslovni nastan i Agenciji dostavljaju ime, e-adresu, poštansku adresu i telefonski broj tog imenovanog predstavnika.*

Imenovanjem predstavnika ne dovode se u pitanje pravni postupci koji bi se mogli pokrenuti protiv samog sudionika na tržištu.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nacionalna regulatorna tijela Agenciji prosljeđuju informacije iz svojih nacionalnih registara u obliku koji ona utvrdi. Agencija utvrđuje taj oblik u suradnji s tim tijelima i objavljuje ga. Na temelju informacija koje dostave nacionalna regulatorna tijela Agencija uspostavlja europski registar sudionika na tržištu. Nacionalna regulatorna tijela i druga relevantna tijela imaju pristup tom registru. Podložno članku 17., Agencija stavlja europski registar sudionika na tržištu ili njegove izvratke na raspolaganje javnosti, pod uvjetom da se ne razotkrivaju poslovno osjetljive informacije o pojedinačnim sudionicima na tržištu.”;

13. umeće se sljedeći članak ■ :

„Članak 9.a

Odobrenje i nadzor registriranih mehanizama izvješćivanja

1. Rad RMI-a podliježe prethodnom odobrenju Agencije u skladu s ovim člankom.

Agencija izdaje odobrenje strankama kao RMI-ovima:

- (a) ako RMI ima poslovni nastan u Uniji; i
- (b) ako RMI ispunjava zahtjeve utvrđene *u stavku 3.*

Agencija subjektu izdaje odobrenje za rad kao RMI u razumnom roku i, u mjeri u kojoj je moguće, u roku od tri mjeseca od primitka cjelovitog zahtjeva. Odobrenje proizvodi učinke i valjano je na cijelom području Unije i RMI-u omogućuje pružanje usluga za koje je dobio odobrenje u cijeloj Uniji.

RMI-ovi koje je Agencija registrirala na temelju Provedbene uredbe (EU) br. 1348/2014 i koji su uvršteni na Agencijin popis RMI-ova smiju nastaviti s radom dok Agencija ne donese odluku o odobrenju na temelju ovog članka.

Odobreni RMI mora ispunjavati ■ uvjete za odobrenje iz ovog ***stavka i stavka 3.*** Odobreni RMI bez nepotrebne odgode obavještuje ***Agenciju*** o svim bitnim promjenama uvjeta za odobrenje.

Agencija uspostavlja registar RMI-ova ***kojima je izdala odobrenje u skladu s ovim stavkom.*** Registar je javno dostupan i sadržava informacije o uslugama za koje je RMI dobio odobrenje. ***Registar*** se redovito ažurira. ■

2. Agencija redovito preispituje usklađenost RMI-ova sa ***stavcima 1. i 3.*** U tu svrhu RMI-ovi svake godine izvješćuju Agenciju o svojim aktivnostima.

3. RMI-ovi imaju uspostavljene odgovarajuće politike i aranžmane ***kako bi se osiguralo brzo priopćavanje*** informacija kako se zahtijeva na temelju članka 8.

RMI-ovi imaju i održavaju djelotvorne administrativne mjere za sprečavanje sukoba interesa sa svojim klijentima. Posebno, RMI koji je i OMT ili sudionik na tržištu postupa na nediskriminirajući način sa svim prikupljenim informacijama te ima i održava odgovarajuće mehanizme za razdvajanje različitih funkcija poslovanja.

RMI ima uspostavljene pouzdane sigurnosne mehanizme kojima se jamči sigurnost i utvrđivanje autentičnosti sredstava za prijenos informacija, smanjuje na najmanju moguću mjeru rizik oštećenja podataka i neovlaštenog pristupa te sprečava odavanje informacija, uz stalnu zaštitu povjerljivosti podataka. RMI-ovi održavaju odgovarajuće resurse i imaju uspostavljene rezervne sustave kako bi pružali i održavali ***svoje*** usluge. ■

RMI-ovi imaju uspostavljene ***mehanizme kojima se omogućuje*** djelotvorna provjera izvješća o transakciji ***u pogledu njihove*** cjelovitosti, utvrđivanje propusta i očitih pogrešaka koje je prouzročio sudionik na tržištu i, u slučaju takvih pogrešaka ili propusta, dostavljanje pojedinosti o pogrešci ili propustu sudioniku na tržištu te zahtijevanje ***dostave ispravljene verzije takvih*** izvješća.

RMI-ovi imaju uspostavljene sustave koji **im** omogućuju otkrivanje pogrešaka ili propusta koje su sami prouzročili i koji **im** omogućuju da ih isprave te da Agenciji dostave ili, ovisno o slučaju, ponovno dostave točna i potpuna izvješća o transakciji.

4. ***Ako Agencija utvrdi da je RMI prekršio stavak 1., 2. ili 3. ovog članka, prije oduzimanja odobrenja na temelju stavka 4. ovog članka ona tom RMI-u osigurava odgovarajuće postupovne zaštitne mjere, uključujući one iz članka 14. stavaka 6., 7. i 8. Uredbe (EU) 2019/942.***
5. Agencija ***odlukom*** može RMI-u oduzeti odobrenje ***i izbrisati ga iz registra***:
 - (a) ako taj RMI ne upotrijebi odobrenje u roku od 18 mjeseci od datuma izdavanja odobrenja, izričito se odrekne odobrenja ili nije pružao usluge tijekom prethodnih 18 mjeseci;
 - (b) ako je taj RMI dobio odobrenje na temelju lažnih izjava ili na neki drugi nezakonit način;
 - (c) ako taj RMI više ne ispunjava ***zahtjeve za odobrenje utvrđene u stavcima 1. i 3.; ili***
 - (d) ako taj RMI ozbiljno i sustavno krši ovu Uredbu.

U slučaju odluke kako je navedeno u prvom podstavku ovog stavka Agencija navodi pravna sredstva dostupna na temelju članaka 28. i 29. Uredbe (EU) 2019/942.

RMI kojem je Agencija oduzela odobrenje *obavještuje sve relevantne sudionike na tržištu i* osigurava urednu zamjenu, uključujući prijenos podataka drugim RMI-ovima, *koje su odabrali sudionici na tržištu*, te preusmjeravanje tokova izvješćivanja drugim RMI-ovima. *Agencija određuje razuman rok od najmanje šest mjeseci kako bi se osigurala takva uredna zamjena. Tijekom tog razdoblja RMI osigurava kontinuitet usluga koje pruža. Međutim, Agencija može predvidjeti kraći rok ako bi nastavak rada RMI-a mogao ugroziti uredno funkcioniranje sustava, uzimajući u obzir ozbiljnost činjenica koje su dovele do oduzimanja odobrenja.*

Agencija ■ bez nepotrebne odgode obavještuje nacionalno *regulatorno* tijelo u državi članici u kojoj RMI ima poslovni nastan o *svakoj* odluci o oduzimanju odobrenja RMI-u *na temelju prvog podstavka i o tome obavještuje sudionike na tržištu.*

6. Komisija *do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]* donosi delegirani akt u skladu s člankom 20. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem:
- (a) načina na koje RMI *treba ispunjavati* obvezu iz stavka 1. ovog članka; ■
 - (b) posebnih organizacijskih zahtjeva za provedbu stavaka 2. i 3. ovog članka;
 - (c) *pojedivosti o postupku oduzimanja odobrenja RMI-u iz stavka 5.* ovog članka;
 - (d) *postupovnih zaštitnih mjera iz stavka 4.* ovog članka;
 - (e) *pojedivosti o postupku uredne zamjene iz stavka 5. ovog članka;*
 - (f) *detaljnih aranžmana za obavješćivanje sudionika na tržištu o odluci o oduzimanju odobrenja RMI-u.”;*

14. u članku 10. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. **Agencija** uspostavlja mehanizme za dijeljenje informacija koje prima u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 8. s Komisijom, nacionalnim regulatornim tijelima, nadležnim financijskim tijelima država članica, nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje, ESMA-om, **EUROFISC-om** i drugim relevantnim tijelima na razini Unije. Prije uspostavljanja takvih mehanizama **Agencija** se savjetuje s tim tijelima.

Agencija daje pristup mehanizmima iz prvog podstavka ovog stavka samo tijelima koja su uspostavila sustave koji Agenciji omogućuju ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u članku 12. stavku 1.

2. Nacionalna regulatorna tijela uspostavljaju mehanizme za dijeljenje informacija koje prime u skladu s člankom 7. stavkom 2. i člankom 8. s nadležnim financijskim tijelima država članica, nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje, nacionalnim poreznim tijelima ■ i drugim relevantnim tijelima na nacionalnoj razini. Prije uspostavljanja takvih mehanizama nacionalno regulatorno tijelo savjetuje se s Agencijom i tim ***tijelima o takvim mehanizmima, osim ako su takvi mehanizmi uspostavljeni prije ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]. Agencija prema potrebi izdaje neobvezujuće smjernice kako bi nacionalnim regulatornim tijelima olakšala uspostavu takvih mehanizama.***”;

Nacionalna regulatorna tijela daju pristup mehanizmima iz prvog podstavka ovog stavka ■ samo tijelima koja su uspostavila sustave koji nacionalnim regulatornim tijelima omogućuju ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u članku 12. stavku 1.”;

15. članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija, nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela država članica, nacionalna porezna tijela, EUROFISC, nacionalna tijela za tržišno natjecanje, ESMA i druga relevantna tijela osiguravaju povjerljivost, cjelovitost i zaštitu informacija **koje** primaju u skladu s člankom 4. stavkom 2., člankom 7. stavkom 2., člankom 8. stavkom 5. ili člankom 10., poduzimaju mjere kako bi spriječili svaku zlouporabu takvih informacija **i osiguravaju usklađenost s primjenjivim pravom** o zaštiti podataka.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. *Agencija do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] uspostavlja referentni centar koji sadržava informacije o podacima o Unijinim veleprodajnim tržištima energije („referentni centar”).* Podložno članku 17., *Agencija putem referentnog centra objavljuje* dijelove informacija koje posjeduje, pod uvjetom da se ne razotkrivaju poslovno osjetljive informacije o pojedinačnim sudionicima na tržištu, pojedinačnim transakcijama ili pojedinačnim mjestima trgovanja te da se ne može izvesti zaključak o njima. *Agencija također može putem referentnog centra objavljivati objedinjene* informacije o OMT-ovima, PPI-ovima i RMI-ovima *u skladu s primjenjivim pravom o zaštiti podataka, isključujući poslovno osjetljive informacije.*

Agencija stavlja na raspolaganje svoju bazu poslovno neosjetljivih podataka o trgovanju u znanstvene svrhe, podložno zahtjevima u pogledu povjerljivosti.

Informacije se objavljuju ili stavljaju na raspolaganje u interesu povećanja transparentnosti veleprodajnih tržišta energije i pod uvjetom da ne postoji vjerojatnost narušavanja tržišnog natjecanja na tim tržištima energije.

Agencija širi informacije na pošten način, u skladu s transparentnim pravilima koja sastavlja i stavlja na raspolaganje javnosti.”;

I

16. članak 13. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1 zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nacionalna regulatorna tijela osiguravaju poštovanje i provedbu zabrana utvrđenih u člancima 3. i 5. te obveza utvrđenih u člancima 4., 7.c, 8., 9. i 15.

Nacionalna regulatorna tijela nadležna su za istragu svih djela izvršenih na njihovim nacionalnim veleprodajnim tržištima energije i za provedbu ove Uredbe ■, neovisno o tome gdje je sudionik na tržištu ■ koji izvršava ta djela ***prijavljen ili gdje ima obvezu prijave na temelju članka 9. stavka 1.***

Svaka država članica osigurava da njezino nacionalno regulatorno tijelo ima istražne i izvršne ovlasti koje su potrebne za izvršavanje funkcija iz prvog i drugog podstavka. Te se ovlasti izvršavaju na razmjeran način.

Te se ovlasti mogu izvršavati:

- (a) izravno;
- (b) u suradnji s drugim tijelima; ■

(c) podnošenjem zahtjeva nadležnim nacionalnim pravosudnim tijelima; **ili**

(d) **na temelju preporuke Agencije.**

Prema potrebi, nacionalna regulatorna tijela mogu izvršavati svoje istražne ovlasti u suradnji s OMT-ovima, sustavima za uparivanje ili drugim osobama koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije, kako je navedeno u članku 8. stavku 4. točki (d).”;

(b) dodaju se sljedeći stavci ■ :

„3. U cilju borbe protiv kršenja ove Uredbe, podupiranja i dopunjavanja provedbenih aktivnosti nacionalnih regulatornih tijela te doprinosa ujednačenoj primjeni ove Uredbe u cijeloj Uniji, Agencija može, **uz blisku i aktivnu suradnju s relevantnim nacionalnim regulatornim tijelima**, provoditi istrage izvršavanjem ovlasti koje su joj dodijeljene člancima 13.a, **13.b i 13.c** i u skladu s njima.

4. *Agencija dovoljno vremena prije izvršavanja ovlasti iz stavka 3. u jurisdikciji države članice u kojoj se izvršavaju djela za koje Agencija opravdano sumnja da se njima krši ova Uredba o tome obavješćuje nacionalno regulatorno tijelo i druga dotična tijela te države članice. Agencija može izvršavati svoje ovlasti u toj jurisdikciji, osim ako nacionalno regulatorno tijelo podnese prigovor na temelju toga što je:*

- (a) formalno otvorilo istragu ili provodi istragu o istim činjenicama; ili*
- (b) provelo istragu o istim činjenicama i utvrdilo da je došlo ili da nije došlo do kršenja.*

Agencija može nastaviti izvršavati svoje ovlasti u preostalim jurisdikcijama onih nacionalnih regulatornih tijela koja nisu podnijela prigovor u skladu s prvim podstavkom točkom (a). Agencija ne izvršava svoje ovlasti ako je o istim činjenicama već provedena istraga i ako je zaključeno da je došlo ili da nije došlo do kršenja.

Nacionalno *regulatorno tijelo obavještuje Agenciju o svojem prigovoru u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti u skladu s prvim podstavkom. U takvim slučajevima nacionalno regulatorno tijelo surađuje s Agencijom, među ostalim:*

- (a) dijeljenjem informacija i nalaza relevantnih za Agenciju kako bi mogla izvršavati svoje ovlasti na temelju stavka 3. u drugim dotičnim relevantnim jurisdikcijama; i*
- (b) sudjelovanjem, na zahtjev Agencije, u istražnoj skupini uspostavljenoj u skladu s člankom 16. stavkom 4. točkom (c).*

Agencija obavještuje Komisiju o uspostavi istražne skupine i, na zahtjev jednog od dotičnih nacionalnih regulatornih tijela, može pozvati Komisiju da sudjeluje kao promatrač u toj istražnoj skupini.

5. Agencija može izvršavati svoje ovlasti kako bi osigurala provedbu zabrana iz članaka 3. i 5. █ :

- (a) ako se izvršavaju ili su izvršena djela povezana s veleprodajnim energetske proizvodima namijenjenima isporuci u najmanje *dvije* države članice; █

█

- (b) ako nadležno nacionalno regulatorno tijelo, ne dovodeći u pitanje odstupanja iz članka 16. stavka 5., ne poduzme **■** potrebne mjere **što je prije moguće** kako bi udovoljilo zahtjevu Agencije na temelju članka 16. stavka 4. točke (b), **ako postoji prekogranični učinak;**
 - (c) **ako nacionalno regulatorno tijelo, ne dovodeći u pitanje stavak 4., zatraži od Agencije da izvršava svoje ovlasti u pogledu djela koja imaju prekogranični učinak, čak i ako nisu obuhvaćena područjem primjene točke (a) ili (c) ovog stavka.**
6. **Agencija može izvršavati svoje ovlasti kako bi osigurala ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 4. ako je vjerojatno da će relevantne povlaštene informacije imati značajan utjecaj na cijene veleprodajnih energetske proizvoda namijenjenih isporuci u najmanje dvije države članice.**
7. **Agencija može izvršavati svoje ovlasti kako bi osigurala ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 8. ako:**
- (a) **sumnja na kršenje utječe na nadzor iz članka 7., koji provodi Agencija, aktivnosti trgovanja veleprodajnim energetskim proizvodima u najmanje dvjema državama članicama; ili**

(b) sumnja na kršenje utječe na kvalitetu dijeljenja informacija iz članka 10. u najmanje dvjema državama članicama.

8. Agencija može izvršavati svoje ovlasti kako bi osigurala ispunjavanje obveza utvrđenih u članku 15. ako osobe iz tog članka u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije veleprodajnim energetske proizvodima namijenjenima isporuci u najmanje **dvije** države članice.
9. *Pri izvršavanju svojih ovlasti na temelju stavaka od 5. do 8. Agencija može dati prednost slučajevima s najznačajnijim prekograničnim učinkom. U tu svrhu Agencija uspostavlja kriterije za utvrđivanje slučajeva s najznačajnijim prekograničnim učinkom, nakon savjetovanja s nacionalnim regulatornim tijelima i u suradnji s njima.*
10. *Za potrebe utvrđivanja jesu li ispunjeni uvjeti za izvršavanje ovlasti Agencije utvrđenih u stavku 5. točkama (a) i (b) te stavcima 6., 7. i 8., isporuka veleprodajnih energetske proizvoda unutar zone trgovanja ili zone uravnoteženja koja obuhvaća državno područje najmanje dviju država članica smatra se isporukom u jednoj državi članici.*

Ovim stavkom ne dovodi se u pitanje mogućnost dotičnog nacionalnog regulatornog tijela da podnese zahtjev na temelju stavka 5. točke (c) ili da podnese prigovor na temelju stavka 4.

I

11. Nakon završetka radnji koje je poduzela radi izvršavanja svojih ovlasti na temelju *stavaka od 5. do 8.* Agencija sastavlja izvješće *o istrazi u kojem su navedeni nalazi Agencije.* Izvješće *o istrazi uključuje i sve dokaze na kojima se temelje nalazi.* Ako Agencija *u izvješću o istrazi smatra* da je došlo do kršenja ove Uredbe, o tome obavješćuje nacionalna regulatorna tijela dotičnih država članica i zahtijeva *da poduzmu potrebne mjere, među ostalim, prema potrebi,* u skladu s *člankom 18.* Agencija *u izvješću o istrazi također* može preporučiti određene daljnje *mjere* relevantnim nacionalnim regulatornim tijelima i, prema potrebi, obavijestiti Komisiju. *U roku od tri mjeseca od primitka izvješća o istrazi relevantna nacionalna regulatorna tijela obavješćuju Agenciju i, prema potrebi, Komisiju o mjerama koje smatraju potrebnima.*
12. *Agencija redovito, a u svakom slučaju najmanje jednom godišnje, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi objedinjene i anonimizirane sažetke izvješća koja je sastavila. S takvim sažecima i njihovim sadržajem postupa se kao s povjerljivima.”;*

17. umeću se sljedeći članci ■ :

„Članak 13.a

Izravni nadzor koji provodi Agencija

1. Agencija priprema i provodi izravni nadzor u bliskoj suradnji **i koordinaciji** s relevantnim tijelima dotične države članice.
2. Kako bi ispunila svoje obveze utvrđene u **članku 13. stavcima od 5. do 8.**, Agencija može provoditi sve potrebne izravne nadzore u prostorima osoba koje su predmet istrage, **u kojima bi se mogla čuvati poslovna dokumentacija**. Ako je to potrebno radi ispravne provedbe i učinkovitosti izravnog nadzora, Agencija može provesti taj nadzor bez prethodne najave **osobama koje su predmet istrage**.
3. **U mjeri u kojoj je to potrebno za izravni nadzor**, službenici Agencije i osobe koje Agencija ovlasti ili imenuje za provođenje tog nadzora **ovlašteni su, u odnosu na osobe koje podliježu odluci koju je Agencija donijela na temelju stavka 6.:**
 - (a) **ući u relevantne prostore tih osoba;**
 - (b) **izvršiti uvid u njihove poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, bez obzira na medij na kojem su pohranjene;**

- (c) uzeti ili pribaviti, u bilo kojem obliku, preslike ili izvatke iz takvih poslovnih knjiga ili poslovne dokumentacije;*
- (d) zapečatiti svaki poslovni prostor, poslovne knjige ili poslovnu dokumentaciju za vrijeme trajanja nadzora i u opsegu koji je potreban za njegovo provođenje;*
- (e) zatražiti od bilo kojeg predstavnika ili člana osoblja tih osoba objašnjenja u vezi s činjenicama ili dokumentacijom koje se odnose na predmet i svrhu izravnog nadzora te zabilježiti odgovore.*

Osim u propisno obrazloženim slučajevima, pečati iz prvog podstavka točke (d) ne smiju se zadržati dulje od 72 sata.

- 4. Ako postoji opravdana sumnja da se poslovna dokumentacija povezana s predmetom izravnog nadzora, koja može biti relevantna za dokazivanje kršenja ove Uredbe, čuva u privatnim prostorima direktorâ, rukovoditeljâ ili drugih članova osoblja poduzeća na koje se odnosi istraga, Agencija može odlukom provesti izravni nadzor u tim privatnim prostorima. U takvim slučajevima u odluci iz stavka 6. navode se i razlozi na temelju kojih je Agencija zaključila da postoji opravdana sumnja.*

I

5. Službenici Agencije i osobe koje Agencija ovlasti ili imenuje za provođenje izravnog nadzora izvršavaju svoje ovlasti uz predočenje pisanog ovlaštenja u kojem se navodi predmet i svrha izravnog nadzora.
6. Osobe koje su predmet istrage podvrgavaju se izravnom nadzoru naloženom odlukom koju donosi Agencija. U toj odluci utvrđuju se predmet i svrha izravnog nadzora, *navodi se* datum njegova početka, *periodični penali predviđeni u članku 13.g ako se dotična osoba ne podvrgne izravnom nadzoru u skladu sa stavkom 3.* ovog članka, kao i pravo na pokretanje postupka pred Sudom Europske unije („Sud”) radi preispitivanja odluke. Agencija se savjetuje s nacionalnim regulatornim tijelom države članice u kojoj se treba provesti izravni nadzor prije donošenja takve odluke.
7. Službenici nacionalnog regulatornog tijela države članice u kojoj se treba provesti izravni nadzor, te osobe koje ovlasti ili imenuje to tijelo, na zahtjev Agencije aktivno pomažu službenicima Agencije i osobama koje Agencija ovlasti ili imenuje. U tu svrhu *imaju* ovlasti navedene u ovom članku. Službenici nacionalnog regulatornog tijela mogu na zahtjev također prisustvovati izravnom nadzoru.

8. Ako službenici Agencije i osobe koje Agencija ovlasti ili imenuje utvrde da se osoba protivi izravnom nadzoru naloženom na temelju ovog članka, nacionalno regulatorno tijelo dotične države članice njima ili drugim relevantnim nacionalnim regulatornim tijelima **pruža** potrebnu pomoć te, prema potrebi, traži pomoć policije ili ekvivalentnog tijela za izvršavanje zakonodavstva, kako bi im se omogućilo provođenje izravnog nadzora.
9. Ako je u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom za provođenje izravnog nadzora iz stavka 1. ili za pružanje pomoći iz stavaka 7. i 8. potrebno odobrenje nacionalnog pravosudnog tijela, Agencija podnosi zahtjev za to odobrenje. Agencija može podnijeti zahtjev za to odobrenje i kao mjeru predostrožnosti. ***U slučajevima iz stavka 4. izravni nadzor ne provodi se bez prethodnog odobrenja nacionalnog pravosudnog tijela.***

10. Ako Agencija podnese zahtjev za odobrenje iz stavka 9., nacionalno pravosudno tijelo provjerava:

- (a) je li odluka Agencije vjerodostojna; i
- (b) jesu li sve mjere koje treba poduzeti proporcionalne, a ne proizvoljne ili pretjerane s obzirom na predmet izravnog nadzora.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) ovog stavka, nacionalno pravosudno tijelo može od Agencije zatražiti detaljna obrazloženja, osobito o razlozima za sumnju Agencije na kršenje iz članka 13. stavka 3., ozbiljnosti kršenja na koje se sumnja te prirodi uključenosti osobe koja je predmet istrage. Odstupajući od **članaka 28. i 29.** Uredbe (EU) 2019/942, odluku Agencije preispituje samo Sud.

Članak 13.b
Zahtjev za informacije

1. Na zahtjev Agencije bilo koja osoba dostavlja joj informacije koje su potrebne za ispunjavanje obveza Agencije *utvrđenih u članku 13. stavcima od 5. do 8.* U svojem zahtjevu Agencija:
 - (a) upućuje na ovaj članak kao pravnu osnovu zahtjeva;
 - (b) navodi svrhu zahtjeva;
 - (c) navodi koje su informacije potrebne i u kojem formatu podataka;
 - (d) utvrđuje rok za dostavu informacija, razmjeran zahtjevu;
 - (e) obavještuje osobu da odgovor na zahtjev za informacije ne smije biti netočan ili obmanjujući.

2. U svrhu podnošenja zahtjeva za informacije kako je navedeno u stavku 1. ovog članka Agencija **također** ima ovlast donošenja odluka. U takvoj odluci Agencija, uz elemente navedene u stavku 1. ovog članka, navodi **obvezu osobe da odgovori na zahtjev, periodične penale predviđene u članku 13.g ako dotična osoba ne postupi u skladu sa zahtjevom i pravo** na pokretanje postupka pred Sudom radi preispitivanja odluke.

Odstupajući od članaka 28. i 29. Uredbe (EU) 2019/942, **odluku Agencije preispituje samo Sud.**

3. Osobe koje su primile zahtjev za informacije na temelju stavka 1. ili 2. ili njihovi predstavnici dostavljaju tražene informacije. Te su osobe u potpunosti odgovorne za osiguravanje toga da su dostavljene informacije potpune i točne te da nisu obmanjujuće.
4. Ako službenici Agencije i osobe koje Agencija ovlasti ili imenuje utvrde da osoba **ne postupa u skladu sa zahtjevom za** ■ informacije, nacionalno regulatorno tijelo dotične države članice **na zahtjev Agencije Agenciji pruža** potrebnu pomoć kako bi se osiguralo ispunjavanje obveze utvrđene u stavku 3., među ostalim izricanjem **novčanih kazni** u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

5. Ako službenici Agencije i osobe koje Agencija ovlasti ili imenuje utvrde da osoba odbija dostaviti tražene informacije, Agencija može donijeti zaključke na temelju dostupnih informacija.
6. Agencija bez odgode šalje presliku zahtjeva iz stavka 1. ili odluke iz stavka 2. nacionalnim regulatornim tijelima dotičnih država članica.

Članak 13.c

Ovlast za uzimanje izjava

1. ***Kako bi ispunila svoje obveze na temelju članka 13. stavaka od 5. do 8., Agencija može obaviti razgovor sa svakom osobom koja pristane na razgovor i uzimati izjave te osobe u svrhu prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage. Agencija može zabilježiti odgovore.***
2. ***Ako se razgovor na temelju stavka 1. obavlja u prostorima dotične osobe, Agencija o tome obavješćuje nacionalno regulatorno tijelo države članice na čijem se državnom području odvija razgovor. Službenici nacionalnog regulatornog tijela te države članice mogu pružati pomoć službenicima Agencije i drugim osobama koje Agencija ovlasti ili imenuje za obavljanje razgovora.***

Članak 13.d

Postupovne zaštitne mjere

1. Agencija provodi izravni nadzor, **zahtijeva informacije i uzima izjave** uz potpuno poštovanje postupovnih zaštitnih mjera u pogledu **osoba koje su predmet istrage**, uključujući:
 - (a) pravo na to da ne daju samooptužujuće izjave;
 - (b) pravo na pomoć osobe po vlastitom izboru;
 - (c) pravo služiti se bilo kojim službenim jezikom države članice u kojoj se provodi izravni nadzor;
 - (d) pravo na podnošenje primjedbi na činjenice koje se odnose na njih **prije donošenja izvješća o istrazi u skladu s člankom 13. stavkom 11.**;
 - (e) pravo na dobivanje primjerka zapisa razgovora te na njegovo odobravanje ili dodavanje opažanja.

Poziv na podnošenje primjedbi na činjenice u skladu s pravom iz točke (d) uključuje sažetak činjenica koje se odnose na dotičnu osobu i u njemu se navodi odgovarajući rok za podnošenje primjedbi. U propisno obrazloženim slučajevima, kada je to potrebno kako bi se očuvala povjerljivost izravnog nadzora ili tekuće odnosno buduće upravne ili kaznene istrage koju provodi nacionalno tijelo, Agencija može odlučiti odgoditi poziv na podnošenje primjedbi.

2. Agencija traži dokaze u korist i protiv *osobe koja je predmet istrage* te provodi izravne nadzore, *zahtijeva informacije i uzima izjave* objektivno i nepristrano te u skladu s načelom pretpostavke nedužnosti.
3. Agencija provodi izravne nadzore, *zahtijeva informacije i uzima izjave* uz potpuno poštovanje primjenjivih pravila o povjerljivosti i pravila Unije o zaštiti podataka.
4. ***Članak 14. stavak 6. Uredbe (EU) 2019/942 ne primjenjuje se na odluke Agencije donesene na temelju članka 13.a stavka 6. i članka 13.b stavka 2.***

Članak 13.e

Uzajamna pomoć

Kako bi se osigurala usklađenost s relevantnim zahtjevima utvrđenima u *člancima od 13. do 13.c*, nacionalna regulatorna tijela i Agencija uzajamno si pomažu *tijekom istrage*.

Članak 13.f
Istražni službenik

- 1. Kako bi ispunila svoje obveze na temelju članka 13. stavaka od 5. do 8., Agencija može, ako to smatra primjerenim radi osiguravanja djelotvornosti i učinkovitosti istrage i uzimajući u obzir svoje dostupne interne resurse, imenovati posebnog istražnog službenika u okviru Agencije koji će voditi istragu.*
- 2. Kako bi obavljao svoje zadaće, istražni službenik može izvršavati ovlasti dostupne Agenciji, uključujući ovlasti iz članaka 13.a, 13.b i 13.c, poštujući pritom postupovne zaštitne mjere utvrđene u članku 13.c. Istražni službenik pri obavljanju svojih zadaća ima pristup svim dokumentima i informacijama koje je Agencija prikupila za vrijeme svojih nadzornih aktivnosti i koji su relevantni za provođenje istrage.*

Članak 13.g
Periodični penali

- 1. Agencija odlukom izriče periodične penale osobi koja je predmet istrage kako bi je primorala:**
 - (a) da se podvrgne izravnom nadzoru naloženom odlukom donesenom na temelju članka 13.a stavka 6.;**
 - (b) da dostavi informacije zatražene odlukom donesenom na temelju članka 13.b stavka 2.**
- 2. Periodični penali izriču se za svaki dan sve dok dotična osoba ne počne poštovati relevantne odluke iz članka 13.a stavka 6. i članka 13.b stavka 2.**
- 3. Periodični penali moraju biti učinkoviti i proporcionalni. U tu svrhu periodični penali u slučaju pravnih osoba iznose 3 % prosječnog dnevnog prometa u prethodnoj poslovnoj godini, a u slučaju fizičkih osoba 2 % prosječnog dnevnog prihoda u prethodnoj kalendarskoj godini. Periodični penali izračunavaju se od datuma određenog u odluci kojom se izriču periodični penali.**

4. *Periodični penali mogu se izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od obavijesti o odluci Agencije.*
5. *Odstupajući od članaka 28. i 29. Uredbe (EU) 2019/942, odluku Agencije preispituje samo Sud.*

Članak 13.h

Postupovne zaštitne mjere u pogledu odluka o periodičnim penalima

1. *Neovisno o članku 14. stavku 6. Uredbe (EU) 2019/942, prije donošenja odluke o izricanju periodičnih penala na temelju članka 13.g ove Uredbe Agencija osobama u odnosu na koje namjerava donijeti takvu odluku daje priliku da se očituju o nalazima Agencije. Agencija svoje odluke temelji samo na nalazima o kojima su se dotične osobe imale priliku očitovati.*
2. *Tijekom istrage u potpunosti se poštuje pravo dotičnih osoba na obranu osoba. Te osobe imaju pravo na pristup dokumentima iz spisa Agencije koji su relevantni za odluku Agencije o izricanju periodičnih penala, podložno legitimnom interesu drugih osoba u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Pravo uvida u spis ne odnosi se na povjerljive informacije ni interne pripremne dokumente Agencije.*

Članak 13.i

Priroda, izvršenje i namjena periodičnih penala

- 1. Periodični penali izrečeni na temelju članka 13.g administrativne su prirode.***
- 2. Periodični penali izrečeni na temelju članka 13.g izvršivi su.***

Izvršenje je uređeno primjenjivim nacionalnim postupovnim pravilima dotičnih država članica.

Odluci Agencije prilaže se potvrda o izvršivosti, bez drugih formalnosti osim provjere vjerodostojnosti odluke, koju provodi nacionalno tijelo koje u tu svrhu imenuje vlada svake države članice i o kojem obavješćuje Agenciju i Sud.

Nakon što imenovano nacionalno tijelo ispuni formalnosti iz trećeg podstavka, na zahtjev Agencije, Agencija može pristupiti izvršenju u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, tako da predmet uputi izravno imenovanom nacionalnom tijelu.

Izvršenje se može suspendirati samo odlukom Suda. Međutim, sudovi dotičnih država članica nadležni su za ispitivanje pravilnosti u postupku izvršenja.

3. *Iznosi periodičnih penala prihod su općeg proračuna Europske unije.*

Članak 13.j

Preispitivanje u postupku pred Sudom

Sud ima neograničenu nadležnost za preispitivanje odluka Agencije kojima se izriču periodični penali. Sud može poništiti, smanjiti ili povećati izrečene periodične penale.”;

18. članak 15. *zamjenjuje se sljedećim:*

„Članak 15.

Obveze osoba koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije

1. Svaka osoba koja u okviru svojeg posla dogovara ■ transakcije veleprodajnim energetske proizvodima i opravdano sumnja da bi se nalogom za trgovanje ili transakcijom, uključujući njihovo otkazivanje ili izmjenu, ***bilo da su predani unutar ili izvan OMT-a***, moglo prekršiti članak 3., 4. ili 5., o tome obavješćuje Agenciju i relevantno nacionalno regulatorno tijelo bez odgode, ***a u svakom slučaju najkasnije četiri tjedna od dana kada je ta osoba saznala za sumnjivi događaj.***
2. ***Svaka osoba koja u okviru svojeg posla izvršava transakcije na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 596/2014, a koja isto tako izvršava transakcije veleprodajnim energetske proizvodima koji nisu financijski instrumenti i koja opravdano sumnja da bi se nalogom za trgovanje ili transakcijom, uključujući njihovo otkazivanje ili izmjenu, bilo da su predani unutar ili izvan OMT-a, moglo prekršiti članak 3., 4. ili 5. ove Uredbe, o tome obavješćuje Agenciju i relevantno nacionalno regulatorno tijelo bez odgode, a u svakom slučaju najkasnije četiri tjedna od dana kada je ta osoba saznala za sumnjivi događaj.***

3. Osobe *iz stavaka 1. i 2.* uspostavljaju i održavaju djelotvorne mehanizme, *sustave* i postupke kako bi:
- (a) utvrdile *moгуća* kršenja članka 3., 4. ili 5.;
 - (b) zajamčile da njihovi zaposlenici koji provode aktivnosti nadzora za potrebe ovog članka nisu u sukobu interesa i da djeluju neovisno;
 - (c) *otkrile i prijavile sumnjive naloge i transakcije.*
4. *Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 596/2014, osobe koje u okviru svojeg posla dogovaraju ili izvršavaju transakcije podliježu pravilima obavješćivanja država članica u kojima je sudionik na tržištu uključen u moguće kršenje prijavljen i u kojima se isporučuje veleprodajni energetska proizvod. Takva obavijest upućuje se nacionalnim regulatornim tijelima tih država članica.*

5. *Agencija do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] i svake godine nakon toga, u suradnji s nacionalnim regulatornim tijelima, izdaje i objavljuje izvješće s objedinjenim informacijama, u skladu s primjenjivim pravom o zaštiti podataka, isključujući poslovno osjetljive informacije, o provedbi ovog članka, a posebno u pogledu:*
- (a) mehanizama, sustava i postupaka iz stavka 3. i njihove djelotvornosti;*
 - (b) analize sumnjivih transakcija koju provode nacionalna regulatorna tijela i njihova odgovora na nekvalitetno prijavljivanje i izostanak prijavljivanja sumnjivih transakcija, kao i njihovih povezanih aktivnosti u vezi s provedbom i sankcijama.”;*

19. članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Agencija prema potrebi objavljuje neobvezujuće smjernice o sljedećem:

- (a) primjeni definicija utvrđenih u članku 2., među ostalim u pogledu uspostave netaksativnog popisa relevantnih međukoraka u dugotrajnom procesu u slučajevima kada informacije same po sebi zadovoljavaju kriterije utvrđene u članku 2. točki 1.; i*
- (b) netaksativnim pokazateljima i primjerima tržišnog ponašanja u vezi s manipulacijom tržištem te trgovanjem na temelju povlaštenih informacija kako je navedeno u članku 3.”;*

ii. ■ četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela država članica, nacionalna tijela za tržišno natjecanje i nacionalna porezna tijela *uspostavljaju* odgovarajuće oblike suradnje kako bi osigurali *pravodobnu*, djelotvornu i učinkovitu istragu i provedbu te kako bi doprinijeli dosljednom i jedinstvenom pristupu istrazi, sudskom postupku te provedbi ove Uredbe i relevantnog financijskog prava te prava u području tržišnog natjecanja.”;

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeći ■ podstavak:

„Prije donošenja ■ odluke *kojom se utvrđuje kršenje* ove Uredbe, nacionalno regulatorno tijelo *može* obavijestiti Agenciju i dostaviti joj sažetak predmeta i planiranu odluku *na službenom jeziku dotične države članice. Nakon donošenja odluke kojom se utvrđuje kršenje* ove Uredbe *nacionalno regulatorno tijelo tu odluku dostavlja Agenciji, uključujući informacije o datumu njezina donošenja*, imenima osoba kojima su izrečene sankcije, članku ove Uredbe koji je prekršen i izrečenoj sankciji. *Istodobno*, nacionalno regulatorno *tijelo navodi Agenciji koje je informacije objavilo kako je navedeno u članku 18. stavku 6. i odmah obavještuje Agenciju o svim naknadnim promjenama takvih informacija. Agencija vodi javni popis informacija koje su nacionalna regulatorna tijela objavila kako je navedeno u članku 18. stavku 6.*”;

(c) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) nacionalna regulatorna tijela obrađuju izvješća o mogućim kršenjima ove Uredbe bez nepotrebne odgode i, ako je moguće, u roku od godinu dana od datuma primitka tih izvješća te obavješćuju nadležno financijsko tijelo svoje države članice i Agenciju ako imaju utemeljene razloge za sumnju da se na veleprodajnim tržištima energije izvršavaju ili su izvršena djela koja predstavljaju zlouporabu tržišta u smislu Uredbe (EU) br. 596/2014 i koja utječu na financijske instrumente koji podliježu članku 2. te uredbe; u tu svrhu nacionalna regulatorna tijela mogu uspostaviti odgovarajuće oblike suradnje s nadležnim financijskim tijelom u svojoj državi članici;”;

ii. ■ dodaje se sljedeća točka ■ :

„(e) Agencija i nacionalna regulatorna tijela obavješćuju nadležna nacionalna porezna tijela i EUROFISC ako imaju utemeljene razloge za sumnju da se na veleprodajnom tržištu energije izvršavaju ili su izvršena djela koja vjerojatno predstavljaju poreznu prijevare.”;

20. umeću se sljedeći članci ■ :

„Članak 16.a

Delegiranje zadaća i odgovornosti

1. Nacionalna regulatorna tijela mogu delegirati zadaće i odgovornosti **Agenciji ili drugom** nacionalnom regulatornom **tijelu** uz njihovu suglasnost, podložno uvjetima navedenima u ovom članku. Države članice mogu utvrditi posebne aranžmane u pogledu delegiranja odgovornosti kojih *se* treba pridržavati prije nego što njihova nacionalna regulatorna tijela sklope ■ sporazume o delegiranju te mogu ograničiti opseg delegiranja na ono što je potrebno za djelotvoran nadzor sudionikâ ili skupina na tržištu.

Agencija može pružati pomoć nacionalnim regulatornim tijelima izdavanjem neobvezujućih smjernica ili razmjenom najboljih praksi o delegiranju zadaća i odgovornosti među nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima.

2. *Delegiranje zadaća i odgovornosti dovodi do preraspodjele nadležnosti utvrđenih u ovoj Uredbi. Postupak, provedba te upravno i sudsko preispitivanje u vezi s delegiranim odgovornostima uređuju se pravom države članice u kojoj se nalazi tijelo kojem se delegiraju odgovornosti.*

3. Nacionalna regulatorna tijela **obavješćuju** Agenciju o **svim** sporazumima o delegiranju koje namjeravaju sklopiti. Ona sklapaju te sporazume najranije mjesec dana nakon obavješćivanja Agencije.
4. Agencija može **izdati** mišljenje o planiranom sporazumu o delegiranju, o kojem je Agencija **obaviještena na temelju stavka 3.**, u roku od mjesec dana od **primitka obavijesti**.
5. Agencija odgovarajućim sredstvima objavljuje sve sporazume o delegiranju koje su sklopila nacionalna regulatorna tijela kako bi se osiguralo da su sve dotične stranke obaviještene na odgovarajući način.

Članak 16.b

Smjernice i preporuke

1. Radi **uspostavljanja** dosljednih, učinkovitih i djelotvornih nadzornih praksi u Uniji te **osiguravanja** zajedničke, ujednačene i dosljedne primjene prava Unije, Agencija izdaje smjernice i preporuke upućene svim nacionalnim regulatornim tijelima ili svim sudionicima na tržištu te izdaje preporuke namijenjene jednom ili više nacionalnih regulatornih tijela ili jednom ili više sudionika na tržištu, u pogledu primjene članaka **od 3. do 5.a, članaka 8., 9. i 9.a te članka 10. stavka 1.**

2. Agencija *u prikladnom i realističnom roku s relevantnim sudionicima na tržištu* provodi *odgovarajuća* javna savjetovanja o smjernicama i preporukama koje izdaje te analizira potencijalne povezane troškove i koristi izdavanja tih smjernica i preporuka. Ta savjetovanja i analize moraju biti proporcionalni opsegu, prirodi i učinku smjernica ili preporuka.
3. Nacionalna regulatorna tijela i sudionici na tržištu *na odgovarajući način uzimaju u obzir* te smjernice i preporuke.
4. ■ Nacionalna regulatorna *tijela mogu redovito obavješćivati Agenciju o provedbi smjernica ili preporuka koje su im upućene.*
5. *Ako se to zahtijeva u smjernici ili preporuci, sudionici na tržištu obavješćuju* Agenciju *o provedbi određene* smjernice ili preporuke. *Na zahtjev Agencije sudionici na tržištu jasno i detaljno navode razloge za takvu obavijest.*
6. *U roku od 12 mjeseci od izdavanja* smjernica ili preporuka *na temelju stavka 1. Agencija može provesti savjetovanje, među ostalim s nacionalnim regulatornim tijelima ili sudionicima na tržištu, kako bi procijenila primjerenost i djelotvornost tih smjernica ili preporuka.*

7. Agencija uključuje smjernice i preporuke koje je izdala u izvješće iz članka **19. stavka 1. točke (k)** Uredbe (EU) 2019/942.”; ■

21. u članku 17. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

- „3. Povjerljive informacije, koje su pri obavljanju svojih zadaća primile osobe iz stavka 2., ne smiju se otkriti nijednoj drugoj osobi ni tijelu, osim u sažetom ili objedinjenom obliku tako da nije moguće prepoznati pojedinačnog sudionika na tržištu, ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, drugim odredbama ove Uredbe ili drugim relevantnim pravom Unije.”;

22. članak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 18.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, odvraćajuće i proporcionalne te odražavati prirodu, trajanje i ozbiljnost kršenja, štetu koja je prouzročena potrošačima i potencijalnu zaradu koja je proizašla iz trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipulacije tržištem.

Ne dovodeći u pitanje bilo koje kaznene sankcije ***i ne dovodeći u pitanje*** nadzorne ovlasti nacionalnih regulatornih tijela na temelju članka 13., države članice u skladu s nacionalnim pravom predviđaju da su nacionalna regulatorna tijela ovlaštena donositi odgovarajuće upravne ***novčane kazne*** i druge upravne mjere u odnosu na kršenja ove Uredbe iz članka 13. stavka 1.

Države članice detaljno obavješćuju Komisiju i Agenciju o tim odredbama te ih bez odgode obavješćuju o svakoj naknadnoj izmjeni koja utječe na te odredbe.

2. *Ako pravnim sustavom države članice nisu predviđene upravne novčane kazne, ovaj se članak može primjenjivati tako da postupak za određivanje novčane kazne pokreće nadležno tijelo, a izriču je nadležni nacionalni sudovi, pri čemu osiguravaju da su ta pravna sredstva djelotvorna i imaju jednak učinak kao i upravne novčane kazne koje izriču nadzorna tijela. U svakom slučaju, novčane kazne koje se izriču moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Te države članice do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] obavješćuju Komisiju o odredbama svojih zakona koje donesu na temelju ovog stavka te je bez odgode obavješćuju o svakoj naknadnoj izmjeni koja utječe na njih.*

3. Države članice, u skladu s nacionalnim pravom i podložno načelu *ne bis in idem*, osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela imaju ovlast izricanja barem sljedećih upravnih novčanih kazni i drugih upravnih mjera u odnosu na kršenja ove Uredbe:
- (a) zahtijevanja da se otkloni kršenje;
 - (b) nalaganja povrata ostvarene dobiti ili izbjegnuto gubitka zbog kršenja, u mjeri u kojoj ih je moguće utvrditi;
 - (c) izdavanja javnih upozorenja ili obavijesti;
 - (d) izricanja periodičnih penala;
 - (e) izricanja upravnih ***novčanih kazni***.

4. U slučaju fizičkih osoba iznos najviših upravnih **novčanih kazni** iz stavka 3. točke (e) jest kako slijedi:

- (a) najmanje 5 000 000 EUR za kršenja članaka 3. i 5.;
- (b) najmanje 1 000 000 EUR za kršenja članaka 4. i 15.;
- (c) najmanje 500 000 EUR za kršenja članaka 8. i 9.

Neovisno o stavku 3. **točki** (e), iznos upravne novčane kazne ne premašuje 20 % godišnjeg dohotka dotične fizičke osobe u prethodnoj kalendarskoj godini. Ako je fizička osoba kršenjem izravno ili neizravno ostvarila financijsku korist, iznos upravne novčane kazne barem je jednak toj koristi.

5. U slučaju pravnih osoba iznos najviših upravnih **novčanih kazni** iz stavka 3. točke (e) jest kako slijedi:

- (a) najmanje 15 % ukupnog godišnjeg prometa u prethodnoj poslovnoj godini za kršenja članaka 3. i 5.;
- (b) najmanje 2 % ukupnog godišnjeg prometa u prethodnoj poslovnoj godini za kršenja članaka 4. i 15.;
- (c) najmanje 1 % ukupnog godišnjeg prometa u prethodnoj poslovnoj godini za kršenja članaka 8. i 9.

Neovisno o stavku 3. **točki** (e), iznos upravne novčane kazne ne premašuje 20 % ukupnog godišnjeg prometa dotične pravne osobe u prethodnoj poslovnoj godini. Ako je pravna osoba kršenjem izravno ili neizravno ostvarila financijsku korist, iznos upravne novčane kazne barem je jednak toj koristi.

6. Države članice osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela mogu objaviti mjere ili sankcije koje se izriču za kršenje ove Uredbe, osim ako bi se takvim objavljivanjem prouzročila nerazmjerna šteta uključenim stranama.

7. *Države članice osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela pri utvrđivanju vrste i razine upravnih novčanih kazni i drugih upravnih mjera uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući, prema potrebi:*
- (a) težinu i trajanje kršenja;*
 - (b) stupanj odgovornosti osobe odgovorne za kršenje;*
 - (c) financijsku snagu osobe odgovorne za kršenje, uzetu kao, na primjer, ukupni godišnji promet pravne osobe ili godišnji dohodak fizičke osobe;*
 - (d) količinu ostvarene dobiti ili izbjegnutog gubitka osobe odgovorne za kršenje, u mjeri u kojoj ih je moguće utvrditi;*
 - (e) razinu suradnje osobe odgovorne za kršenje s nadležnim tijelom, ne dovodeći u pitanje potrebu da se osigura povrat ostvarene dobiti koju je ta osoba ostvarila ili gubitka koji je izbjegla;*
 - (f) prethodna kršenja koja je počinila osoba odgovorna za kršenje;*

(g) mjere koje je osoba odgovorna za kršenje poduzela kako bi spriječila njegovo ponavljanje; i

(h) udvostručavanje kaznenih i upravnih postupaka i novčanih kazni za isto kršenje protiv osobe odgovorne za kršenje.

8. *Prilikom izvršavanja svojih ovlasti izricanja upravnih novčanih kazni i drugih upravnih mjera na temelju stavka 1. drugog podstavka ovog članka, nacionalna regulatorna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da su izvršavanje njihovih nadzornih i istražnih ovlasti te upravne novčane kazne koje ona izriču i druge upravne mjere koje poduzimaju, djelotvorni i prikladni na temelju ove Uredbe. Ona koordiniraju svoja djelovanja u skladu s člankom 16. stavkom 2. kako bi izbjegla udvostručavanja i preklapanja u izvršavanju svojih nadzornih i istražnih ovlasti te u izricanju upravnih novčanih kazni u odnosu na 9. Komisija do ... [tri godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] i svake tri godine nakon toga podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem procjenjuje jesu li sankcije za kršenja ove Uredbe predviđene i primjenjuju li se dosljedno u svim državama članicama.*

„Članak 19.

Međunarodni odnosi

U mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva koji su navedeni u ovoj Uredbi i ne dovodeći u pitanje odgovarajuće nadležnosti država članica te institucija i tijela Unije, uključujući Europsku službu za vanjsko djelovanje, Agencija može uspostavljati kontakte i sklopiti administrativne dogovore s nadzornim tijelima, međunarodnim organizacijama i administracijama trećih zemalja, posebno s onima koje utječu na veleprodajno tržište energije Unije, kako bi promicala usklađivanje regulatornog okvira. Tim se dogovorima ne stvaraju pravne obveze u odnosu na Uniju i njezine države članice, niti sprečavaju države članice i njihova nadležna tijela da sklapaju bilateralne ili multilateralne dogovore s tim nadzornim tijelima, međunarodnim organizacijama i administracijama trećih zemalja. Ti dogovori mogu se odnositi na aspekte od zajedničkog interesa, kao što su metodologije prikupljanja podataka, analize i procjene podataka ili drugih informacija, i druga stručna područja.”;

23. *članak 20. mijenja se kako slijedi:*

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 6. stavka 1. točaka (a) i (b) dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 28. prosinca 2011. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 4.a stavka 8., članka 6. stavka 1. točke (c) i članka 9.a stavka 6. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlašt najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina.

Delegiranje ovlašt prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. *Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 4.a stavka 8., članka 6. stavka 1. i članka 9.a stavka 6. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;*

(b) *stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:*

„5. *Delegirani akt donesen na temelju članka 4.a stavka 8., članka 6. stavka 1. ili članka 9.a stavka 6. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. To se razdoblje produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;*

24. umeće se sljedeći članak:

„Članak 21.a

Izvešće i preispitivanje

1. *Komisija do 1. lipnja 2027. i svakih pet godina nakon toga, nakon savjetovanja s relevantnim dionicima, ocjenjuje primjenu ove Uredbe, posebno u pogledu njezina učinka na ponašanje na tržištu, sudionike na tržištu, likvidnost, zahtjeve u pogledu izvješćivanja, među ostalim o podacima o tržištu UPP-a, i razinu administrativnog opterećenja za sudionike na tržištu, uključujući potencijalne prepreke ulasku novih sudionika na tržište, te uspješnost Agencije u odnosu na njezine ciljeve, mandat i zadaće. Komisija na temelju tih ocjena sastavlja izvješće i podnosi ga Europskom parlamentu i Vijeću bez nepotrebne odgode. Tim se izvješćima prema potrebi prilažu zakonodavni prijedlozi.*
2. *Komisija do 1. lipnja 2025. procjenjuje djelotvornost uvođenja kaznenih sankcija od strane država članica za namjerne i ozbiljne slučajeve zlouporabe tržišta na Unijinim veleprodajnim tržištima energije i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. U tom izvješću mogu se predložiti odgovarajuće mjere koje mogu uključivati podnošenje zakonodavnog prijedloga.”.*

Članak 2.
Izmjene Uredbe (EU) 2019/942

Uredba (EU) 2019/942 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 6. stavak 8. briše se;

2. **■** članak 12. *mijenja se kako slijedi:*

(a) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) provodi i koordinira istrage na temelju članaka od 13. do **13.c** te članka 16. Uredbe (EU) br. 1227/2011;”;

(b) dodaju se sljedeće točke:

„(d) *odobrava i nadzire platforme za povlaštene informacije i registrirane mehanizme izvješćivanja na temelju članaka 4.a i 9.a Uredbe (EU) br. 1227/2011;*

(e) ima ovlast izricanja periodičnih penala u slučajevima iz članka 13.g Uredbe (EU) br. 1227/2011.”;

3. u članku 32. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. **ACER-u** se plaćaju naknade za prikupljanje, rukovanje, obradu i analizu informacija koje dostavljaju sudionici na tržištu ili osobe ili subjekti koji dostavljaju informacije u njihovo ime na temelju članka 8. Uredbe (EU) br. 1227/2011 te za razotkrivanje povlaštenih informacija na temelju članka 4. i 4.a te uredbe. Naknade plaćaju registrirani mehanizmi izvješćivanja i platforme za povlaštene informacije. Prihodima od tih naknada mogu se pokriti i troškovi **ACER-a** za izvršavanje nadzornih i istražnih ovlasti na temelju članaka od 13. do **13.c** te članka 16. Uredbe (EU) br. 1227/2011.”.

I

Članak 3.

Stupanje na snagu *i primjena*

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. *Odstupajući od stavka 1. primjenjuju se sljedeći datumi početka primjene:*
 - (a) *članak 1. točke 6. i 13., u odnosu na članak 4.a stavke od 1. do 7. te članak 9.a stavke od 1. do 5. Uredbe (EU) br. 1227/2011, primjenjuju se od datuma stupanja na snagu delegiranih akata donesenih na temelju tih točaka;*
 - (b) *članak 1. točka 10., u odnosu na članke od 7.a do 7.e Uredbe (EU) br. 1227/2011, primjenjuje se od 1. siječnja 2025.;*
 - (c) *članak 1. točka 18., u odnosu na članak 15. stavak 2. Uredbe (EU) br. 1227/2011, primjenjuje se od ... [šest mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].*

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ■ ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica
